

محل اداره
مجلس شورای ملی
شماره تلفن: ۲۰۴۴۸ و ۳۸۸۹۶ و ۳۸۸۹۰
روزنامه یومیه تک شماره ۳ ریال

بهای اشتراك
مذاکرات مجلس شورای ملی سالانه ۲۰۰ ریال
مذاکرات مجلس سنا ۲۰۰
آگهی ها ۶۰۰
مذاکرات مجلسین و آگهی ها ۹۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی .

سال یازدهم

شنبه ۲۳ شهریور ماه ۱۳۳۴

شماره ۳۰۸۷

شماره مسلسل ۱۴۷
دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۴۷
صورت مشروح مذاکرات مجلس روز دو شنبه
۱۶ مرداد ۱۳۳۴

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
- ۲- تقدیم چهار فقره سؤال بوسیله آقایان: افشار صادقی - خلعت بری و میراشرافی .
- ۳- طرح لایحه اجازه اجرای ۲۴ فقره لوایح مصوب آقای دکتر مصدق
- ۴- طرح لایحه بیست میلیون ریال اضافه اعتبار سال جاری دولت و ارجاع بمجلس سنا .
- ۵- بقیه مذاکره در لایحه اضافه اعتبار ۱۳۳۴ وزارت فرهنگ و ارجاع بمجلس سنا .
- ۶- اخذ رأی و تصویب لایحه اعتبار ترمیم حقوق کمک آموزگاران .
- ۷- طرح لایحه اضافه اعتبار دانشکده پزشکی و ارجاع بمجلس سنا .
- ۸- طرح و تأیید تقاضای کمیسیون بودجه راجع با اجازه خرید جیب و امبولانس جهت وزارتین بهداری و پست و تلگراف
- ۹- اخذ رأی و تصویب لایحه اجازه اجرای ۲۴ فقره لوایح مصوب آقای دکتر مصدق .
- ۱۰- قرائت گزارش کمیسیون تحقیق راجع به صحت انتخاب آقای یدالله ابراهیمی از کرمان
- ۱۱- اعلام تعطیل تابستانی - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه مجلس دو ساعت پیش از ظهر بریاست آقای نورالدین امامی (نایب رئیس) تشکیل گردید

اقرائت اسامی غائبین جلسه قبل

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)
غائبین با اجازه - آقایان: قوامی - دهقان - هدی - باقر بوشهری - جلیلی - مهندس اردبیلی - سنندجی - سعیدی - حشمتی

اردلان مرئضی حکمت - دکتر بینا اسکندری
توماج شادلو - شفیع دولتشاهی - نراقی
اکبر - دکتر جزایری - خاکباز - مصطفی ذوالفقاری - افشار صادقی - سلطانی - اورنگ
عبدالرحمن فرامرزی - صفاری - جلیلووند - حائرزاده
غائبین بی اجازه - آقایان: یارافشار -

دکتر عمید - تفضلی - برومند - دکتر عدل محمودافشار - عاملی - دکتر سعید حکمت کدیور - فراگزلو - درخشش - دکتر حمزوی فرود - زنگنه
زودرفته با اجازه - آقای پورسرتیب یکساعت
نایب رئیس - آقایان ساکت باشند گویا فراموش فرموده اند که در مجلس تشریف دارند
عبدالصاحب صفائی - هوا گرم است آقای رئیس
نایب رئیس - کرما در آفتاب تیر کرده است دعا میکنم نظم مجلس و آیین نامه را حفظ بفرمایند چون سه روز گذشته چاپخانه تعطیل بود بنابراین صورت جلسه نداریم وارد دستور میشویم - آقای افشار صادقی فرمایشی دارید ؟

۲- تقدیم چهار فقره سؤال بوسیله آقایان: افشار صادقی - خلعت بری و میراشرافی

افشار صادقی - سؤالی است از وزارت دارائی راجع به عدم پرداخت پول توتون کشاورزان رضائیه که تقدیم میکنم
نایب رئیس - آقای پورسرتیب پورسرتیب - بنده - بخواستم تذکره بدهم خدمتتان و خواهش میکنم که یک فکری بفرمائید راجع باین اداره راهنمایی و رانندگی (صحیح است) و این کشتاردسته - جمعی که هر روز تکرار میشود من نمیدانم اولیای امور چه فکری کرده اند چرا اشخاص متخصص در رأس این اداره نمیگذارند یک رئیس اینجا گذاشته اند که تنها وجه ارتباطش باشغل و اگذاری این است که یک موقع افسر سوار بوده است
نایب رئیس - اصل موضوع که فرمودید صحیح است ولی تذکره آقای افلا در اینجا مورد نداشت - آقای خلعت بری خلعت بری - سؤالی است از دولت که

تقدیم میکنم
نایب رئیس - آقای میراشرافی
میراشرافی - دو سؤال است از وزارت دارائی یکی راجع باین ترانسپورت بانک قلابی که درست کرده اند که به بینیم سرمایه و کار او چیست یکی هم راجع باینک صادرات و معادن تقدیم میکنم
۳- طرح لایحه اجازه اجرای ۲۴ فقره لوایح مصوب آقای دکتر مصدق
نایب رئیس - آقایان استدها میکنم توجه بفرمائید لایحه مربوط با اجازه ۲۴ فقره از لوایح مصوب آقای دکتر مصدق مطرح است. قرائت میشود: (شرح زیر خوانده شد)
ماده واحد - دولت مجاز است ۲۴ فقره لوایح مصوب آقای دکتر مصدق که طبق فهرست ضمیمه تقدیم مجلس سنا میشود و در سابق بکمیسیونهای مشترک مجلسین ارجاع و در کمیسیون های مزبور مورد بحث و یا هنوز مطرح نشده مادام که لوایح مزبور بتصویب مجلسین نرسیده است کماکان اجرا ننماید
تبصره - مدت اجراء موقت این قانون چهار ماه از تاریخ ابلاغ آن بدولت میباشد و هر گاه ظرف مدت نامبرده لوایح مذکور بتصویب مجلسین نرسد اجراء موقت آنها موقوف و تصویب این لوایح جریان عادی قانونگذاری را طی خواهد کرد
لایحه - فوق در جلسه مورخ چهارشنبه ۱۱ مرداد ماه ۱۳۳۴ مجلس سنا بتصویب رسید
رئیس مجلس سنا - سید حسن تقی زاده
لایحه مربوط بوزارت فرهنگ
۱- لایحه راجع به تحریک دانش آموزان و امتحان دهندگان سرپیچی از اجرای مقررات امتحانی .

۲- لایحه راجع به مجازات دانش-آموزان دانشجو یان و یا شاخصی که بجای دیگری در امتحانات شرکت میکنند.

لایحه مربوط بوزارت دارائی

۱- لایحه مربوط به کالاهای وارده از طرف ادارہ همکاری فنی .

۲- لایحه راجع به تأسیس پلیس گمرک .

۳- لایحه راجع به نسخ تصویبنامه های مربوط بامور استخدامی .

۴- لایحه وصول عوارض از بنزین بمنظور کمک بمستندان .

لایحه مربوط بوزارت کشاورزی

۱- لایحه اجازه تأسیس بنگاه آبیاری .

۲- لایحه قطع درخت گردو در ریافت عوارض از جویهای صادراتی .

لایحه مربوط بوزارت کشور

۱- لایحه مربوط به بنگاه عمرانی کشور .

۲- لایحه باز نشستگی افسران و کارمندان و افراد و ردیف افراد شهر بانی کل کشور و افسران و همردیفان و استواران و درجه داران و افراد پلیس راه آهن

لایحه مربوط بوزارت اقتصاد ملی

۱- لایحه مربوط به معادن برای مدت سه ماه و با قید اینکه دولت در ظرف این مدت لایحه جامعی برای معادن تقدیم مجلسین نماید .

۲- لایحه سازمان صنایع کشور

لایحه مربوط بوزارت کار

۱- لایحه بیمه اشخاص ثالث در مقابل حوادث

فهرست لوایحی که مورد احتیاج داد گستری است

۱- لایحه مجازات اخلاخل گران در صنایع نفت ایران مصوبه ۲۲-۷-۳۲

۲- لایحه اصلاح ماده ۱۳ قانون راجع بورود و اقامت اتباع خارجه در ایران مصوبه ۱۶-۱۱-۳۱

۳- لایحه مربوط بدفاتر اوراق ادارہ ثبت مصوبه ۲۱-۱۰-۳۱

۴- لایحه مجازات حمل چاقو و انواع دیگر اسلحه سرد و اخلاخل در نظم و امنیت عمومی مصوبه ۱۷-۷-۳۱

۵- لایحه اصلاح ماده ۴۳ قانون مجازات مرتکبین چاقاق مصوبه ۱۴-۸-۳۱

۶- لایحه چک بی محل مصوبه ۲۷-۸-۳۱

۷- لایحه تشدید مجازات بزه عبور از مرز مصوبه ۲۸-۱۰-۳۱

۸- لایحه اصلاح مواد ۲۳ و ۲۴ قانون مجازات مرتکبین چاقاق مصوب اسفند ۱۳۱۲

۸- لایحه اصلاح قانون مجازات مرتکبین چاقاق مصوبه ۲۵-۳-۳۲

۱۰- لایحه مربوط به متهمین چاقاق مصوبه ۲۱-۴-۳۲

۱۱- تهیه وسایل مبارزه با چاقاق **شوشتری** - آقای مسعودی چاقاق کدام است؟

عبدالرحمن فرامرزی - آقایان فهرست يك کتابخانه است میخواهد که نشان بدهد در کتابخانه اینقدر کتاب موجود است این سیستم کار مجلس نیست.

نایب رئیس - آقای صفائی بفرمائید **عبدالصاحب صفائی** - ما در جلسه گذشته تقاضا کردیم از آقایان که يك کمی توجه بفرمایند درست هکس تقاضای ماعمل شود در عوض اینکه آقایان توجه بيك موضوع اساسی و اصولی بفرمایند بعقیده من عجله بیشتر فرمودند ، جنابان آقایان وزراء این را بسداندند برخواستن بيك دليل قوی و منطقی و بسواسطه دین دليل اقوی از عقیده قبلی بر گشتن نه تنها دليل ضعف نیست بلکه دليل قوه و شدت تسلط بر اعصاب است آقایانیکه با آراء فلاسفه تماس دارند میدانند فلاسفه همیشه وقتی بيك دليل جدیدی بر خوردند از عقیده قديمشان بر ميگشتند و دليل جدید را تمکين ميکردند هیچ ضرری ندارد اگر توجه فرمودید که در مجلس يك مطلب حسابی گفته میشود فوراً بر گردید از عقیده اولتان و قطعاً اعلی حضرت هایونی هم خواهند فرمود که دولتی دارم که تابع دليل و منطق است و در عقایدش لجوج نیست و منطقی است غیر از این بشما نخواهند فرمود و از این حیث ایرادی بشما وارد نمیشود که چرا اینطور شد میگوئید ما این را میخواستیم ولی مجلس دليل حسابی تری نشان داد تمکين کردیم این منتهای آزاد منشی دولت را نشان میدهد این دليل استدعا میکنم که اصرار نداشته باشید در عقاید اولیه تان و اگر برخوردید به مخالفت قانون اساسی یا عدم مصلحت مملکت نظر مارا قبول بفرمائید آقایان این موضوع و بحث در این قسمت چون بنظر من هم خلاف قانون اساسی است هم خلاف مصلحت مملکت و هم خلاف دولت میشود و قبول بفرمائید که بنده در این عرض معتقدم که بضرر دولت هم هست اصرار دولت در تصویب این لوایح در گرفتن این اختیارات هم بضرر دولت است و هم بضرر مملکت است و هم خلاف قانون اساسی است استدعا میکنم آقایان دقت بفرمایند بر عارض من توجه بفرمائید (قات آبادی - این لایحه اصلاً بدتر از آن اختیارات کمیسیون است)

نایب رئیس - استدعا میکنم آقایان بین الانتین صحبت نفرمائید **صفائی** - بنده استدعا میکنم که با صحبت بین الانتین از وقت بنده را نگیرند و الا آقایان اکثریت اگر بخواهند وقت بنده را بگیرند که بنده يك مطالبی را نگویم این بی انصافی است آقایان مسوقند که مجلس بر حسب تقاضای مصدق السلطنه اختیاراتی بمصدق داد. (بیراسته - یعنی بزور گرفت کسی اختیار باونداد با چاقو کش گرفت) بزور گرفت (عبدالرحمن فرامرزی - با ترساندن مجلس گرفت .)

نایب رئیس - آقای فرامرزی معلوم میشود تازه از مسافرت برگشته اید تازه نفس هستید استدعا میکنم ساکت باشید .

عبدالصاحب صفائی - قربان استدعا میکنم که این مدت هارا بوقت بنده اضافه بفرمائید این اختیارات را برای چه گرفت؟ خود مصدق معتقد بود برخلاف قانون اساسی است در خاطر دارم هیئتی از طرف مجلس سنا رفت ایشان را ملاقات کردند بر گشتند (پور سر تپ - آقای فرخ رفتند) گفتند که مصدق السلطنه گفت میدانم خلاف قانون اساسی است ولی من میخواهم (میراشرفی - گفت باید قانون اساسی را زیر پا بگذاریم) آقای فرخ هم برگشتند و این حرف را بعرض مجلس سنا رساندند و مجلس در اثر مرعوبیت یا غیر ذالک این اختیارات را داد . ولی این اختیارات را او چرا خواست؟ بعقیده من او قادر بر حکومت نبود او مسلط بر اوضاع نبود او میدانست که مجلسین باو اعتماد ندارند او متوجه شده بود طبقه متورم مملکت از او برگشته است و مایوس است از اینکه او بتواند کاری بکند باین علل و به تهمت اینکه هر کس با من مخالفت کرد مخالف بانفت است مخالف باملی شدن نفت است بکمک چند چاقو کش این اختیارات را گرفت تا بوسیله وضع این قوانین مجازاتی هر کس نفس هم بکشد او را از یا در بیورد تا شاید بتواند بجز حکومت اصول قانون اساسی قادر بادامه حکومت نبود او در این مقام شد که از راه مرعوبیت از راه ترساندن از راه حبس و زندان و شلاق بجز حکومت لوزان خودش ادامه بدهد او دیگر از راه اصول قانون اساسی قادر بادامه حکومت نبود او در این مقام شد که از راه مرعوبیت از راه ترساندن از راه حبس و زندان و شلاق بجز حکومت لوزان خودش ادامه بدهد باین آمد که او با اصطلاح خودش وضع کرده هشتاد درصدش قانون مجازات و اختناق است اگر چند تا قوانین دیگری هم اضافه کرده از لحاظ خلط مبعث بوده است و الا قوانین مورد احتیاج او قانون امنیت اجتماعی بود که الحمدلله اسمش عوض شده حفظ امنیت تا حالا امنیت اجتماعی حفظ نبود حالا با وضع این قانون امنیت اجتماعی حفظ شده مثل اینکه ما با الفاظ سروکار داریم با واقعیات کاری نداریم دکتر مصدق با علم اینکه برخلاف قانون اساسی که مجلس

شورای ملی حق تو کيل و حق اختیارات را ندارد و بزور این اختیارات را گرفت و يك مقدار قوانین در حدود دوست قانون وضع کرد و متجاوز از یکسال و نیم این قوانین اجرا شد و افرادی بوجوب آن قوانین حقوقی بدست آوردند مصدق رفت و مردم قیام کردند ۲۸ مرداد شد خانه مصدق هم بر باد رفت ملت عصبانی و مردم عبور تهران او را و عوامل او را از پادر آوردند اعلی حضرت همایون شاهنشاهی مراجعت فرمودند قانون اساسی مجدداً مورد احترام واقع شد (قنات آبادی - این را چه عرض کنم) مجلس دوره ۱۸ باز شد بنده این وسط هارا حذف میکنم که تصور نشود نسبت بفرمایش شخصی نظر مدح و تعریف دارم همه آن قسمت ها را حذف میکنم دوره ۱۸ افتتاح شد مجلس هجدهم و دوره دوم مجلس سنا بر خورد بيك محظور عظیمی کردند از يك طرف متوجه شدند قوانینی برخلاف قانون اساسی به موقع اجراء آمده از طرفی افرادی از آن قوانین استفاده کرده اند حقوق مکتسبه ای برای این عادلانه نیست که آن حقوق مکتسبه ندیده گرفته شود از طرف دیگر قانون اساسی زیر پا گذاشته شده بود و آن لوایح نمیتوانست لوایح قانونی باشد و برای این که دیگر کسی نتواند سوء استفاده از زور و قدرت بیجا بکند و مجلسین را مرعوب بکند و اختیاراتی بگیرد در مقام چهاره بر آمدند چاره این شد بعد از اینکه علمای حقوق مجلسین مردمان متفکر ما مطالعه کردند به اینچار رسیدند و راه حلی پیدا کردند که از یکطرف آن قوانین را مجلسین تصویب بکنند که فرض خلاف قانون اساسی از بین برود و از طرفی حقوق مکتسبه افراد زبان نبینند راه حل در این شد که اجازه موقت بدولت داده شود که این قوانین را اجراء بکند ضمناً لوایح مورد احتیاج را بمجلس بدهد . مجلس کمیسیون مشترکی بامجلس سنا تشکیل بدهد قوانین را در آنجا حک و اصلاح بکند آنچه صحیح است قبول کنند آنچه صحیح نیست رد کنند از راه چاره ای بود که مجلس قبول کرد (پور پور - کاری که در عرض شش ماه شد) (داراب - تقریباً تمام قوانین قبول شد) میرسیم باینجا راه چاره را اینچنین پیدا کردند و این راه حل شد ولی برای اینکه يك اجازه مطلقى داده نشود سه ماه این اجازه داده شد یعنی گفته شد دولت در ظرف سه ماه این قوانین را اجراء بکند و آنچه مطلوب است صحیح است بیاورد ب مجلس در ظرف سه ماه اگر کمیسیونهای مجلسین بيکی یا بهمه آنها احتیاج داشت و نظر داشتند تصویب کنند بعد از گذشتن سه ماه دیگر قابل اجراء باشند این راه حلی بود جناب آقای پور پور که مجلس در نظر گرفت مدت برای این تعیین کردند که اجازه

مطلق ندهند عمل خلاف قانون اساسی بمکت محظور فوق العاده برای يك ظرف زمان معین داده بشود و اگر محتاج اجازه موقت نبود اگر بطور عموم صحیح بود که در تمدیدش گفت دیگر ما حق تمدید نداریم فقط همین چهار ماه است اینها معنی این میشود که مردم بفهمند مجلس شورای ملی و مجلس سنا اصولاً اینکار را برخلاف قانون اساسی میدانند و برای اضطراب و دفع يك فاسدی بانسد متوسل شده اند اینها را برای این عرض میکنم که آقایان توجه داشته باشند که اگر انسان بخواهد که کمکی هم بدولت بکند اگر ما نخواهیم چوب لای چرخ دولت بگذاریم نباید تا جائی برویم که اصول قانون اساسی از بین برود (صحیح است) این دیگر اسمش چوب لای چرخ دولت گذاشتن نیست این دیگر معنی این است که دولت هر کار دلش میخواهد بکند اگر واقعاً آقایان معتقدند که دولت هر کاری میخواهد بکند بفرمائید دیگر به مصدق السلطنه چرا ایراد داشتید؟ (صدقی - مجلس تصویب نکرده است دولت لوایح را بمجلس داده اگر کوتاهی هم باشد تقصیر مجلس است که کار نکرده باید بیشتر کار بکند) آقای صدقی در امور تجار بحث نمیکنم امور قضائی و وجدان تان (صدقی - آقای صفائی معلوم نیست بهتر از من امور قضائی را بفهمید) عرض کنم بنده رشته کارم در اینست ولی شما در پشت میز يك تجار تخانه ای بنشسته اید شرف و تقوی بشما امر میکند که شما در اموری که حرفه و تخصص تان نیست گوش بدهید (صدقی - من شرف و تقوای اجازه میدهد که بشما بگویم بی خودی چوب لای چرخ دولت نگذارید بگذارید کار مردم درست شود) خوب؟ تمام شد؟ يك دفعه دیگر هم بفرمائید آقای دکتر امینی بشنوید، جناب آقای علم که کمیسیونهای مشترک وضع مالیات جدید میتوانند بکنند این را فراکسیون شاداد عرض کردم طبق میل شما عوض بکنند . آقای علم شنیدند خیلی نا راحت نباشید حوصله بکنید اینکار را برایشان میکنند خواهش میکنم جناب آقای علم شهردار کاشان را عوض بکنید البته شما بقدری نمره دارید که دستگاه بخودی خود بنفع شما میچرخد من قبول دارم آقای رضائی در زمینه شما قانون هیچ رعایت نمیشود بنده قبول دارم بهتر تقدیر این مطالب این محدودیتها این قیدی که بعد از چهار ماه دیگر قابل تمدید نیست این مطالب تمام برای این بود که عمل را اصولاً صحیح نمیدانستیم چون عمل را صحیح نمیدانستیم متوسل باین بودنتها اختیار بدهد با هر دو ماه تمدید اختیار بکنند بهمین دليل پیشنهاد شد و مجلس قبول کرد که دیگر قابل تمدید نیست آقایان مردم در بیرون این مطالب را میخواهند بیادشان میماند مجلس شورای ملی مظهر اعمال ملت ایرانست باید بجای بی که میگویند توجه داشته باشید وقتی که مردم

ملت ایران دید که لوایح را مجلس بر خلاف قانون اساسی تشخیص داد وقتی دید که باجری موقت اجازه داد وقتی دید که در تمدیدش گفت دیگر ما حق تمدید نداریم فقط همین چهار ماه است اینها معنی این میشود که مردم بفهمند مجلس شورای ملی و مجلس سنا اصولاً اینکار را برخلاف قانون اساسی میدانند و برای اضطراب و دفع يك فاسدی بانسد متوسل شده اند اینها را برای این عرض میکنم که آقایان توجه داشته باشند که اگر انسان بخواهد که کمکی هم بدولت بکند اگر ما نخواهیم چوب لای چرخ دولت بگذاریم نباید تا جائی برویم که اصول قانون اساسی از بین برود (صحیح است) این دیگر اسمش چوب لای چرخ دولت گذاشتن نیست این دیگر معنی این است که دولت هر کار دلش میخواهد بکند اگر واقعاً آقایان معتقدند که دولت هر کاری میخواهد بکند بفرمائید دیگر به مصدق السلطنه چرا ایراد داشتید؟ (صدقی - مجلس تصویب نکرده است دولت لوایح را بمجلس داده اگر کوتاهی هم باشد تقصیر مجلس است که کار نکرده باید بیشتر کار بکند) آقای صدقی در امور تجار بحث نمیکنم امور قضائی و وجدان تان (صدقی - آقای صفائی معلوم نیست بهتر از من امور قضائی را بفهمید) عرض کنم بنده رشته کارم در اینست ولی شما در پشت میز يك تجار تخانه ای بنشسته اید شرف و تقوی بشما امر میکند که شما در اموری که حرفه و تخصص تان نیست گوش بدهید (صدقی - من شرف و تقوای اجازه میدهد که بشما بگویم بی خودی چوب لای چرخ دولت نگذارید بگذارید کار مردم درست شود) خوب؟ تمام شد؟ يك دفعه دیگر هم بفرمائید آقای دکتر امینی بشنوید، جناب آقای علم که کمیسیونهای مشترک وضع مالیات جدید میتوانند بکنند این را فراکسیون شاداد عرض کردم طبق میل شما عوض بکنند . آقای علم شنیدند خیلی نا راحت نباشید حوصله بکنید اینکار را برایشان میکنند خواهش میکنم جناب آقای علم شهردار کاشان را عوض بکنید البته شما بقدری نمره دارید که دستگاه بخودی خود بنفع شما میچرخد من قبول دارم آقای رضائی در زمینه شما قانون هیچ رعایت نمیشود بنده قبول دارم بهتر تقدیر این مطالب این محدودیتها این قیدی که بعد از چهار ماه دیگر قابل تمدید نیست این مطالب تمام برای این بود که عمل را اصولاً صحیح نمیدانستیم چون عمل را صحیح نمیدانستیم متوسل باین بودنتها اختیار بدهد با هر دو ماه تمدید اختیار بکنند بهمین دليل پیشنهاد شد و مجلس قبول کرد که دیگر قابل تمدید نیست آقایان مردم در بیرون این مطالب را میخواهند بیادشان میماند مجلس شورای ملی مظهر اعمال ملت ایرانست باید بجای بی که میگویند توجه داشته باشید وقتی که مردم

نمایندگان دوتا بهش اضافه کردند که شما متوجه نیستید که این دو تا کدامند در مجلس شورای ملی هم طرحی تهیه شده کدوسه تای دیگر هم ضمیمه کنند دولت میگوید من بهش احتیاج ندارم میگویند ما اضافه میکنیم حرفی نداریم آقایان آن علت ندید اختیار آن علت اجازه اجرا که عمل خلاف قانون اساسی بود بنظر بنده با حفظ امنیت با آرامش مطلق و تصویب لوایح لازم و ضروری موضوعاً دیگر از بین رفته بنده برای آقایان بيکی بيکی قوانین را میخوانم ملاحظه بفرمائید يك قانون مقید باقی نمانده آنچه صحیح بود آنچه درست بود مجلسین روزی ۱۴ ساعت کار کردند و این قوانین را تصویب کردند آنچه باقی مانده قوانین مجازاتی است که بتواند يك دولت ضعیف ادامه حیات پیدا بکند آنچه که باقی مانده قوانینی است که فقط يك دولت ضعیف برای ادامه حکومت لازم دارد من عرض کردم تصویب اینها را بصالح دولت نمیدانم . علش همین است برای اینکه دلالت بر ضعف میکند دلالت بر این میکند که دولت هی باید متوسل بامور جزائی بشود هی متوسل بجازات بشود تا بتواند چند صباحی بعمر خودش ادامه دهد این بصالح دولت نیست مگر اینکه واقعاً يك تهددی باشد که نشان بدهد که دولت ضعیف است اگر خود دولت بعلل سرباسی که برای بنده مکتوم است خودش میخواهد ضعف را نشان بدهد من حرفی ندارم اینها علل اصولی بود که بنده عرض کردم احتیاج باین قانون نیست و عرض کردم از جناب آقای علم و جناب آقای دکتر امینی خواهش میکنم اگر برخوردند بصحت عرایض بنده این قانون را مسترد بدارند که بر شایستهان بر قدرت اراده شان بر قدرتشان اضافه خواهد شد هیچ عیبی ندارد که يك چیزی را که صحیح تشخیص شود آقایان قبول بفرمائید آقایان که معصوم نیستند ، آقایان مجلس شورای ملی برای همین است که اگر يك اشتباهی شد اصلاح بشود این مخالفت بنده بطور اصولی بود که این قانون این ماده واحد بر خلاف قانون اساسی است و علتی هم که موجب شد که ما اجازه اجرا دادیم این علت هم منتفی شد زیرا امنیت از يك طرف مستقر است از طرف دیگر قوانین مفیدی تصویب شده است و اما خود این قوانین که آقایان میدانند جنبه شوخی دارد باور بفرمائید من که خجالت میکنم بگویم که این قوانین برای دولت ضروری است حالاً بنده بيکی بيکی را میخوانم جناب آقای فرامرزی شما به بینید کجای این قوانین برای دولت ضروری است که اگر اجرا نکردند بنده چوب لای چرخش گذاشتم و اگر این دولت این قوانین را نداشته باشد کارش فلج می شود آقایان بنده استدعا میکنم توجه بفرمائید اول لایحه مربوط بوزارت فرهنگ

هر دولتی که مبادی میگوید که فلان خواهم کرد و چنین خواهم کرد اما در عمل ما می بینیم که صفر است بلکه یک قدری هم پایین تر از صفر در عمل آمدند گفتند که حقوق مردم تضییع میشود و از بین میرود اله میشود بله میشود یک کلاه قانونی سرش گذاشتند و گفتند اجاره "میدهم به" کمیسیونها که این لوايح را مطالعه میکنند و دولت هم در خلال مطالعه و رسیدگی کمیسیونها عمل بکنند اینها را میشد گفت کلاه قانونگذاری، کلاه شرعی بعد مدتش که تمام شد دومرتبه آمدند و گفتند که ماه (یکی از نمایندگان - چهار ماه) چهار ماه دیگر اجازه بدهید که اینکار ادامه پیدا کند آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی این تمدید از ۱۲ مرداد تمام شده این موادی که در این لایحه نوشته یعنی این لوايح قانونی و فلان و این حرفها دیگر نه لایحه قانونی است نه طرح است هیچ چیز نیست یکمشت کاغذ پاره است زیرا مدت اختیارات کمیسیونها در ۱۲ مرداد تمام شده است حالا البته اگر دولت به مجلس درددل نکند اگر احتیاجاتش را به مجلس نگوید اگر نمایندگان مجلس کسب تکلیف بکنند باجه مقامی برود و کسب تکلیف کند؟ دولت دیده یکمقدری لایحه مانده این لایحه هم باز بقول خودشان یک حقوقی برای مردم و یک حقوقی برای بعقیده بنده آقای دولت و اعضای دولت دلشان برای حقوق مردم نمیسوزد چون اینک این دولت اگر دلش برای مردم می سوخت از ابتدائی که آمده و مصدر کار شده یک قدم و یک وجب در راه تأمین منافع مردم بر میداشت بنده اینجا لازم میدانم یک نکته ای در وسط عرض کنم و از آقایان نمایندگان استدعا کنم که باین نکته توجه کنند چون منفعت خود آقایان در توجه به این عرض بنده است در ظرف سه یا چهار ماه نمایندگان محترم مجلس چند مرتبه شرفیاب شدند یکیش هم همین دیروز گذشته بمناسبت عید غدیر خم بوده است در هر مرتبه شرفیابی اهلحضرت همایونی با کمال صراحت کمال اظهار رضایت را از اعمال مجلس و مجلسیان فرموده (صحیح است) و مرتب تکرار فرمودند که من از کارهای مجلس از فعالیت های شبانه روزی مجلس بسیار متشکرم مجلس وظیفه خودش را انجام داده است و من از مجلس راضی هستم آقایان نمایندگان محترم غیر از این بود (صحیح است) من این نکته را میخواهم بگویم مثل اینکه بعضی هایک وظیفه خاصی برای اهانت بمجلس دارند و هی برای خود شیرینی در مقابل دولت می گویند مجلس وظیفه خودش را انجام نداده در صورتیکه مجلس در این گرمادر

کمیسیونها شب و روز نشسته کار کرده است و لوايحي که دولت داشته است تصویب کرده است مجلس نباید اجازه بدهد یک فرد مجلسی برای خود شیرینی بگوید که مجلس انجام وظیفه نکرده من در عین اینکه اقلیت هستم بسیار متعصب در حفظ حیثیت مجلس شورای ملی چون اگر حیثیت مجلس محفوظ باشد حیثیت نمایندگان محفوظ است (یکی از نمایندگان - کی گفته است) توی صورت جلسه هست آقای صدقی صورت جلسه را مطالعه کنید بنابراین این مطلب بهانه نشود برای دست دولت که بگوید این مجلس وظیفه خودش را انجام نداده است خیر آقایان ایر و باد و هم و خورشید و فلک همه در کارند - تانو نانی بگفت آری و بغفلت نخوری آری همه هم طبقات همه دولت را تأیید کردند کمک کردند برای اینکه کار بکنند اما متأسفانه در چنین این کشتی نوررستگاری نیست نمیتوانید کار بکنید شاید دلان هم بخواهد آقایان محترم روز ۱۲ مرداد آن لوايح با آن کلاه سازی که درست شده بود یا با آن قانون (احترام میکنم به اکثریت) تمام شد اینها که در این کاغذ نوشته شده است بدولت اجازه داده شود لوايح آقای دکتر مصدق را عمل بکنند اینها دیگر لوايح دکتر مصدق نیست اینها که اینجا نوشته شده فرقی با آن کاغذیکه توی دکان عطاری تویش فلفل و زردچوبه می بیچند ندارد بنابراین این عمل را مجلس شورای ملی نمیتواند انجام بدهد چون مباین با اصل ۲۷ متمم قانون اساسی است قانونگذاری حق مجلس شورای ملی است من موافقم به مفاد این عمل بشود اما مشروط باینکه از طریق قانونگذاری باشد یعنی لوايح بمجلس بیاید طریق قانونی را طی بکنند امان نظر بشود وقت بشود آن موادش که مغایر و مخالف با آزادی گذشته جشن پنجاهمین سال مشروطیت را اگر قتیتم آقایان آری در ابتدای مشروطیت لایحه ای گذشت که اگر یک چه دانش آموز نفسش در بیاید او را شلاق بزنند؟ ما ۵۰ سال در مشروطیت ترقی کردیم آقایان قانون اساسی مگر حق نطق آزاد و قلم آزاد را برای همه افراد این مملکت در حدود قوانین در حدود مذهب و قانون اساسی معتبر نشناخته؟ مگر حالا نیامدند یک بدنه کلی و بزرگ افراد این مملکت و دانشمندان آنرا از چیز نویسی محروم نکرده اند؟ (مهدوی - خیر همچو چیزی نیست) قانون را بخوانید (مهدوی - خواندم) نظر آقای مهدوی (مهدوی - خواندم) نظر مبارکشان رفته است فراموش کرده اند هوا گرم است (مهدوی - این برای حفظ آبروی مطبوعات بوده است) آقایان این لایحه بهیچوجه مطابق با قانون اساسی نیست مخالف با قانون اساسی است و اگر مجلس ۱۸ رأی بعمل کردن باین لایحه بدهد معنایش این است که تمام آن مطالبی که علیه اختیارات گفته است عملاً تکذیب کرده این عرض من است و آقایان را بقانون اساسی واگذار میکنم (کریمی - این بیانات صحبت بکنم فراموش بود؟) (یکی از نمایندگان - موافق مشروط است) **نایب رئیس** - پیشنهادی رسیده قرائت میشود ریاست محترم مجلس شورای ملی پس از نطق یک موافق و یک مخالف پیشنهاد کفایت مذاکرات میکنم دکتر شاهکار **میر اشرفی** - آقای رئیس بنده پیشنهاد سکوت داده ام **قنات آبادی** - پیشنهاد سکوت مقدم است **نایب رئیس** - شمایند سکوتتان را پس گرفتید (میر اشرفی - پس نگرتم) پیشنهاد سکوت قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینمایم لایحه دولت مسکوت بماند **میر اشرفی** - آقای میر اشرفی جناب آقای صفائی استدعا میکنم که برایش بنده توجه فرمائید که رفقا بنده را اذیت نکنند (عبدالصاحب صفائی - وظیفه بنده است) بنده پیشنهاد کردم که این لایحه دولت مسکوت بماند و دلایلم را هم عرض میکنم حضور آقایان البته آنچه که شایسته شأن مطلب بود از لحاظ مخالفت با تصویب این قانون جناب آقای صفائی و جناب آقای قنات آبادی فرمودند و حق مطلب را بیان کردند و جای آنکه بنده مخالفت خودم را تکرار بکنم ندارد ولی بطور خلاصه عرض میکنم همانطوریکه آقای قنات آبادی پشت این تریبون فرمودند شما در یک ایامی این قانون را تصویب میکنید که از تمام مجالس کشورهای اسلامی نمایندگان رادعوت کرده اید بعنوان اینکه آقایان نمایندگان مجلس دنیا بیایند ببینند که ملت ایران ۵۰ سال در حال مشروطه زندگی کرده است و بعلم گذرانیدن ۵۰ سال مشروطیت میخواهد جشن بگیرد در یک چنین روزهایی که یک شخصیهائی مثل اعلیحضرت همایون شاهنشاهی از جلوی این در بملت ایران تیریک مشروطیت فرمودند و یک شخصیت دیگری مثل جناب آقای تقی زاده که در واقع مادر مشروطیت ایران است (یکی از نمایندگان - مادر؟) پدر آقا پدر سر مادر و پدر دعا نمیکنیم پدر مشروطیت است (فرامرزی - تغییر غلط نیست چون اصل مادر است) **نایب رئیس** - استدعا میکنم که

مجلس را مراعات کنید **میر اشرفی** - جناب آقای تقی زاده که هم پدر و هم مادر مشروطیت ایرانند نطقی فرمودند و موقعی که من شنیدم واقماً گریه ام گرفت ایشان فرمودند که من خودم از افرادی بودم که از روز پیدایش مشروطیت ایران جز وفداکارها و جز سربازان صف اول این جبهه بودم و امروز خوشحال هستم که ۵۰ سال از عمر مشروطیت ایران گذشته و من تقی زاده زنده هستم و بملت ایران تبریک میگویم آقایان نمایندگان محترم این قوانین ضروری برای مملکت و ملت نیست برای یک کار کوچک یک خط بزرگ نباید کرد همانطوری که آقای قنات آبادی گفت اگر واقماً دولت میخواهد که اختیارات قانونگذاری را بگیرد همان معامله ای که دکتر مصدق کرد بکنند برای ده دوازده تا لایحه غیر ضروری مشروطیت ایران را در چنین موقعی و در چنین ایامی لکه دار نکنید و اجازه ندهید که این لایحه مطرح بشود و اجازه بدهید همین جام مسکوت بماند و اما راجع بجهان دیگری که می خواهم خدمت آقایان عرض بکنم دیروز در موقع سلام جناب آقای سردار فاشر حکمت مطالبی بر عرض اعلیحضرت همایونی رساندند که یک موضوع موضوع پیدایش رضا شاه بود در ایران **نایب رئیس** - جناب آقای میر اشرفی این موضوع مربوط به مسکوت ماندن این لایحه نیست **میر اشرفی** - بنده مربوطش میکنم **نایب رئیس** - مربوط نیست اجازه نخواستم داد استدعا میکنم خارج از موضوع نفرما! **میر اشرفی** - خارج از موضوع نیست بنده میخواهم عرض بکنم که رضاشاه در ایران پیدایش و پیدایش رضاشاه معلول یک سلسله از حوادث بود و یکی از آن حوادث جنگ بین المللی گذشته بود و اگر جنگ بین المللی گذشته نشده بود رضاشاه در ایران بوجود نمی آمد بدلیل اینکه قرارداد ترکمن جای تعهد کرده بود که سلطنت در خانواده عباس میرزا باشد بنابراین آن جنگ پیدا شد آن معاهده که زنجیر اسارت ملت ایران بود پاره شد و در اثر پاره شدن آن رضا شاه بوجود آمد و رضا شاهی که معتقدیم به مملکت خدمت کرده و این مجلس شورای ملی عنوان بزرگوار به او داده او بیش از هر کس به قانون و مجلس احترام میگذاشت و هر عملی را که مجلس و با عمل قانون و باین شرایط مساعد و مناسبی میکرد و هیچوقت نمی آمد بگوید که همینطور چکی ۲۳ تالایحه را بدولت اجازه بدهید آقایان اینجا کفایت نیست که آدم بگوید که این یکبار خیار را همینطور چکی بچند؟ این قانون است

فلسفه مشروطیت فلسفه قانون فلسفه مشورت برای این است که هر مغزی هر فکری و هر نظری که دارد در موقع تصویب لوايح در موقع طرح ماده بماند نمایندگان بیان عقیده و مطلب خودشان را بکنند عقیده خودشان را بگویند و این قانون تصویب پرسد والا اگر قرار بر این بود که همین طور در بیست اختیارات داده شود روز اولی که مجلس شورای ملی تشکیل میشد می آمدند و یک ماده میگذاشتند که در مدت دو سال اختیار قانون گذاری را میدهم به آقای رئیس دولت و مجلس را تعطیل میکردند و میرفتند دیگر ماهی ۱۷۰۰ تومان حقوق بماند و این مغارج کزاف و این میهمانها و این پذیراییهای مفصل از روی نداشت پس دولت و ملت ایران که عمل این مغارج را میکند برای این است که نمایندگان که اینجا نشسته اند اظهار عقیده و اظهار مطلب بکنند چون جناب آقای رئیس اجازه نمیدهند بنده برایش خودم خاتمه میدهم و دو کلمه اجازه میگیرم از شان که راجع به ۲۸ مرداد صحبت کنم و از ایشان استعفا کنم و از آقایان نمایندگان میخواهم با احترام همان قیام ۲۸ مردادی که باستان آن خود آقایان پشت این تریبون آمده اند اجازه فرمائید که بنده بکریب صحبت کنم **نایب رئیس** - آقای میر اشرفی نمیشود صحبت فرمائید **میر اشرفی** - بکریب به بنده اجازه بدهید **نایب رئیس** - جناب عالی پیشنهاد سکوت داده اید باید در همان موضوع صحبت کنید آنهم مختصر **میر اشرفی** - دلیلش را میخواهم عرض کنم سلطنت محمد رضا شاه پهلوی در این مملکت سه صفحه دارد (زنک رئیس) **نایب رئیس** - آئین نامه را حفظ کنید **میر اشرفی** - استدعا میکنم اجازه بدهید که صحبت کنم **نایب رئیس** - آقای میر اشرفی اگر آقا بمشروطیت ایمان دارید باید آئین نامه را حفظ کنید **میر اشرفی** - استدعا میکنم اجازه فرمائید مطلبم را عرض کنم جلوی اقلیت را میگیرید حرفش را هم نمیکذارید بزند از ساعت ۷ صبح آمده ایم مخالف اسم نوشته ایم اجازه نمیدهد صحبت کنم **نایب رئیس** - جناب آقای میر اشرفی اگر بمشروطیت علاقه مندید باید در پیشنهاد سکوت صحبت فرمائید راجع به ۲۸ مرداد نباید صحبت فرمائید **میر اشرفی** - اجازه بدهید که بکریب صحبت کنم اگر اسم ۲۸ مرداد را آورد زبانه را بیرید **نایب رئیس** - مطابق آئین نامه باید مختصر فرمائید بکریب به آقا اجازه میدهم

فلسفه مشروطیت فلسفه قانون فلسفه مشورت برای این است که هر مغزی هر فکری و هر نظری که دارد در موقع تصویب لوايح در موقع طرح ماده بماند نمایندگان بیان عقیده و مطلب خودشان را بگویند و این قانون تصویب پرسد والا اگر قرار بر این بود که همین طور در بیست اختیارات داده شود روز اولی که مجلس شورای ملی تشکیل میشد می آمدند و یک ماده میگذاشتند که در مدت دو سال اختیار قانون گذاری را میدهم به آقای رئیس دولت و مجلس را تعطیل میکردند و میرفتند دیگر ماهی ۱۷۰۰ تومان حقوق بماند و این مغارج کزاف و این میهمانها و این پذیراییهای مفصل از روی نداشت پس دولت و ملت ایران که عمل این مغارج را میکند برای این است که نمایندگان که اینجا نشسته اند اظهار عقیده و اظهار مطلب بکنند چون جناب آقای رئیس اجازه نمیدهند بنده برایش خودم خاتمه میدهم و دو کلمه اجازه میگیرم از شان که راجع به ۲۸ مرداد صحبت کنم و از ایشان استعفا کنم و از آقایان نمایندگان میخواهم با احترام همان قیام ۲۸ مردادی که باستان آن خود آقایان پشت این تریبون آمده اند اجازه فرمائید که بنده بکریب صحبت کنم **نایب رئیس** - آقای میر اشرفی نمیشود صحبت فرمائید **میر اشرفی** - بکریب به بنده اجازه بدهید **نایب رئیس** - جناب عالی پیشنهاد سکوت داده اید باید در همان موضوع صحبت کنید آنهم مختصر **میر اشرفی** - دلیلش را میخواهم عرض کنم سلطنت محمد رضا شاه پهلوی در این مملکت سه صفحه دارد (زنک رئیس) **نایب رئیس** - آئین نامه را حفظ کنید **میر اشرفی** - استدعا میکنم اجازه بدهید که صحبت کنم **نایب رئیس** - آقای میر اشرفی اگر آقا بمشروطیت ایمان دارید باید آئین نامه را حفظ کنید **میر اشرفی** - استدعا میکنم اجازه فرمائید مطلبم را عرض کنم جلوی اقلیت را میگیرید حرفش را هم نمیکذارید بزند از ساعت ۷ صبح آمده ایم مخالف اسم نوشته ایم اجازه نمیدهد صحبت کنم **نایب رئیس** - جناب آقای میر اشرفی اگر بمشروطیت علاقه مندید باید در پیشنهاد سکوت صحبت فرمائید راجع به ۲۸ مرداد نباید صحبت فرمائید **میر اشرفی** - اجازه بدهید که بکریب صحبت کنم اگر اسم ۲۸ مرداد را آورد زبانه را بیرید **نایب رئیس** - مطابق آئین نامه باید مختصر فرمائید بکریب به آقا اجازه میدهم

دولت چه میخواهد در یک دادگاهی يك مدعی میگوید که این مال من است مدعی علیه میگوید که مال تو نیست قاضی دادگاه رأی می دهد که سکی حق دارد این مثل این است که ما يك دولتی داریم يك طرف يك ملتی داریم بیکطرف و بنابراین آقایان يك احقاقی هست اختلاف بنده میخواهم ببینم دولت میخواهد این لایحه را فرستاد بکسی و چون وقت کمیسیون ها تمام شد اجازه میخواهم برای ۴ ماه این را ادامه بدهم این کجا با قانون اساسی ما مخالفت دارد؟ یکی از نمایندگان هیچ مانع نیست دولت میخواهد این قانون جدیدی تصویب می کند دولت میخواهد آقا مرام امور کردید بر اینکه لایحه را که اجرای آن را ضروری می دانم بکسیونها بدهم اطاعت کردم کمیسیونها هم شهانله حدا کثرت قدرت و توانائی خودشان را برای تصویب این لوايح بکار بردند ولی وقت نرسید حالا دولت میگوید من در این وضعیت این مقدار از لوايح من مانده است اجازه میدهم که چهار ماه دیگر من این ها را اجرا کنم بعد از چهار ماه اگر تمام نشد منصرف شوم مابا باید بگویم نه یا بگویم آری صحبت از قانون اساسی و ضربت به بیکر مشروطیت و اینها نیست يك عده اشغالی که بیرون باشند فکر میکنند **رئیس** - آقای دکتر در کفایت مذاکرات صحبت فرمائید **دکتر شاهکار** - شما تشریف نداشتید راجع به بیکر مشروطیت و اینها صحبتهائی کردند **رئیس** - میدانم شما در کفایت مذاکرات صحبت کنید **دکتر شاهکار** - اطاعت میکنم بنابراین این بنده خیال میکنم که بعثت مادر اینست که اجازه دادیم بدولت که لوايحي را که اجرای آن را ضروری می داند بیاورد و حالا اگر آقایان تصور فرمائید که اجرای اینها ضروری است اجازه می دهید اگر تصور فرمائید ضروری نیست اجازه نمی فرمائید اما در این قوانین که فرمودید چه قوانین ضروری هست بلکه قانون چک بلامحل سابق يك قانونی بود که تشویق کلاه برداران را میکرد ماده ۲۸ مکرر قانون مجازات عمومی مابرای تعقیب کلاه برداران کافی نیست دولت آمده است می گوید من باین وسیله می توانم جلوگیری کنم بصورتی که مال مردم از بین نرود قانون بیمه اشخاص ثالث یکی از مترقی ترین قوانینی است که ممکن است در يك مملکتی از مجلس بگذرد آقایان موضوع این قانون اینست (عبدالصاحب صفائی - این را تقدیم مجلس کنند) اجازه فرمائید خوب دولت از این موقعیت استفاده کرده از نظر دولت این حرف را میزنم **رئیس** - آقای دکتر شاهکار راجع به کفایت مذاکرات صحبت فرمائید

دکتر شاهکار - بنا بر این بنده خیال میکنم مطالب تان اندازه کافی گفته شده حقوق مردم را در نظر بگیرد (میراشرفی) - قانون اساسی را هم در نظر بگیرد (قانون اساسی را در نظر بگیرم اجازه نمی دهند که بگویم چرا مخالف قانون اساسی نیست)

رئیس - شما میگویند آنها هم می آیند یک ساعت وقت را میگیرند

دکتر شاهکار - آقایان مطلبی بر خلاف قانون اساسی نیست منطبق است بر اصل حفظ حقوق مکتسبه (میراشرفی) - آقایان دکتر حقوق هم هست (ولی بنده اجازه نمی خواهم عرض کنم که بنده آقای میراشرفی د کترای حقوق را از یک مرجع رسمی دارم)

رئیس - آقایان اینجا جای بحث شخصی نیست بفرمائید آقای دکتر

دکتر شاهکار - بنده بنا بر این این قوانین را مفید و ضروری می دانم و در اطرافش هم بحث باندازه کافی شده است و مذاکرات دیگر کافی است تقاضا می کنم که بیش از این وقت گرفته نشود و بکفایت مذاکرات اتری گرفته شود (میراشرفی) - احسنت معنای د کترای حقوق را هم فهمیدیم که از یک مقام رسمی گرفته اند)

رئیس - آقای عبدالرحمن فرامرزی

عبدالرحمن فرامرزی - البته بنده از آقای دکتر شاهکار حرف زدن عساکر آسانی نیست من فقط ممنونم از آقایانی که شلوغ کردند و نگذاشتند حرفش را مرتب بزنند (میراشرفی) - حرفی هم نداشت (عرض کنم که جناب آقای دکتر من از اول مخالف این طرز عمل بودم صورت مذاکرات مجلس هم هست آن روزی که پیشنهاد کردند که قوه قانونی داشته باشد نادر کمیسیونها تصویب بشود مخالفت کردم برای اینکه این عمل عین عمل مصدق است یعنی این قوانینی را که مصدق برای خودش گذرانده بود شما اسم دیگری رویش گذاشته اید و همانطور جریان دارد خوب اگر این درست است آنهم درست است اگر آن احساسات و حرارت اولیه مان که می گفتیم تغییر یابد چنین کرده اش را بخرد کرد و فلان کرد سرچایش موجود است حالاهم همانطور است جناب آقای دکتر امینی خوشوقت تشریف دارند چون هر چی آدم حرف بزند در این صحبت ها ایشان اصراری دارند بن این حمل موافقت و مخالفت با دولت بکنند در صورتی که ممکن است یک کسی بایک دولتی مخالف باشد ولی با بعضی از لویاتش موافق باشد و بعضی را بدهد بایک کسی با دولت موافق باشد و بعضی از لویاتش مخالف باشد و بعضی را بدهد دولت سیهید زاهدی روز اولی که آمد یک نامه معرمانه ای نوشت بمجلس که البته همه آقایان یادشان است که بوزیر من توهین کردند من همینجا بلند شدم گفتم که اینکار عین کار مصدق است و مجلس زیر بار این حرف نمی رود میخواهد نوک مجلس را بچیند و نگذارد حرف

بزنند و بعد خیلی ها از همین موافقین که الان شاید زیاد با آقایان تعارف میکنند رفتند گفتند که فراموشی مخالفت کرد با سیهید زاهدی صحبت کردم گفتم آقای سیهید زاهدی شأن من نیست که توی مجلس باشم و سکوت کنم که یک چنین نامه ای بمجلس بنویسند من سکوت نمیکنم یک جریانی هست جناب آقای دکتر امینی اشخاص اصولاً مخالفی هستند اینها هر که بیارند قبول نمیکنند مگر اینکه بقول خود شما با منطق وثابت بکنند که این حق است یک تذکره می خواهم بجناب عالی بدهم و بدولت شما یاد دولت بعد از شما که می آید دردها ما میگویند اسب و شمشیر وفا ندارد یعنی اگر دشمن زد و سوار را کشت هم اسبش را بر میدارد هم شمشیرش را و استخدام میکند بنفع خودش و شمشیری که سابق مال دشمن بود مال آن یکی بود حالا مال این میشود از استفاده میکند علیه صاحب اولیه اش قوانینی که برخلاف اصول آزادی و برخلاف اصول مشروطیت است و همه دولتها امتحان کردند که میآورند بعد دشمنان آنرا در دست میگیرند یعنی جانشینان آنها بر علیه آنها استعمال میکنند این قوانین مال کسی است که شما او را حبس کرده اید قوانینی آورده بنفع خودش برای حفظ خودش برای گرفتن مخالفین خودش برای تار و مار کردن مخالفین خودش و تأیید مقام خودش اینها را وضع کرده با اینکه شما او را حبس کرده اید ولی اسب و شمشیرش را بکار میبرید این باید عبرت باشد که هر کسی مصدر کار شد برای تأیید خودش یا روی هر اصلی نگذارد (صحیح است) از شما میبرسم و جدانا ۲۴ قانون اینجا دیدم مثل فهرست کتابخانه بود اصلانیدانم اغلب اینها چیست حالا شما میگویند یا شوم باینها رای بدهم حالا اگر یا شدم و رای دادم و مردم گفتند که و کلا بوظیفه شان عمل نمیکنند باید بمن بر بخورد آقایان چرا تعارف میکنید و کیلی که قوانین را نمی فهمد چیست جلوش میگذارند و بلند میشود و چکی رای میدهد این و کیل بوظیفه اش عمل کرده؟ اگر کسی بگوید بوظیفه اش عمل نمیکنند باید بهش بر بخورد (صحیح است) فقط یک تذکره دیگر عرض کنم و آن اینست که خیلی بتأیید نباید غره شد که بلند شوند و تشویق بکنند و بگویند احسنت و آفرین یادم هست که از پشت همین تریبون مجلس در زمان سیهید زاهدی آقای بهجانی خواست حرف بزند حرفهای خیلی ملایمی هم بود منطقی هم بود اکثریت بلند شدند و رفتند بیرون همان اکثریتی که حالا برای شما می آیند ...

رئیس - ولی بعد هم ناچار شدند بیایند و بنده هم ایشان را واداشتم که تمام صحبت هایشان را بکنند

فرامرزی - بله جناب عالی خیلی

مساعدت فرمودید و من این را اقرار میکنم

رئیس - همان ارفاقی را که آنروز باقلیت کردم امروز هم میکنم

میگویم بکفایت مذاکرات آقایان که موافقت قیام کنند (اکثر بر خاستند) تصویب شد پیشنهاداتی رسیده که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در قسمت لایحه معادن مدت ۳ ماه حلف شود و عطف سایر لویات گردد

رئیس - آقای عماد تربتی

عماد تربتی - بنده اساساً طرح این لایحه را بر خلاف قانون اساسی نمیدانستم این بود که وارد در اصلاحات قانونی این طرح شدم یک قانونی است یک حقوق مکتسبه نصیب اشخاص شده است اگر چنانچه میخواهم درست تصویب نکنیم و طرح کنیم البته وقت طولانی لازم دارد و بنام ضرورت تبیح المحظورات هم منظور درست و کلی مطابق قانون اساسی که قانون نگذاری از وظایف مجلس شورای ملی است

آقایان این قانون را میگذرانیم از این گذشته تفاوت دارد این قانون با قوانین دکتر مصدق ما اختیار بشخص دادیم و نمیدانستیم چه قوانینی میگذارند ولی حالا قوانین است منظم و مدون از ماده اول تا آخر از لایحه آقایان گذشته است حالا یکی از آقایان در مسافرت بوده یا مجال نداشته یا حوصله نداشته ببیند این قوانین چیست این ملاک برای سایرین نخواهد شد ما آن قانونی را که دیده ایم از ماده اول تا آخر از (الف تا ی) آنرا میدانیم چیست که اجازه اجرای آنرا بدولت میدهم آنهم البته برای اینکه کاملاً جزئیات آن روشن بشود بعد از چهار ماه که تعطیل مجلسین تمام شد کلمه بکلمه مطرح خواهند شد و رسیدگی خواهیم کرد و بنده نمیانهم که کدام یک از اصول قانون اساسی لگدمال شده است این عین قانون اساسی است که در مجلس مطرح بشود و با اجازه مجلس ادامه اجرای آن بدولت تفویض شود این تفاوتی بود که قوانین مصدق با قوانین مدون فعلی دارد و خواستم عرض آقایان برسانم اما پیشنهادی که بنده کردم در آن فهرستی که خوانده شد دیدم در صدر لایحه است که برای تمام قوانین چهار ماه پیشنهاد شده این آقایان وقت زیادی نبود مورد موافقت مجلس شد اول نظر مجلس سنا این بود که این قوانین را بطور کلی و بدون اینکه انتهائی داشته باشد تصویب برسانند ولی بعداً مذاکراتی که با مجلس شورای ملی در خارج بعمل آمد گفتند که یک مدتی داشته باشد که دولت هم با فراغت بال قوانین را تصویب برساند باینکه چهار ماه یک وقت بسیار کمی است با توجه بتعطیل مجلس و

باتوجه باینکه بعداً باید بیاید و در مجلس مطرح بشود و باز بمجلس دیگر برود و در آنجا ممکن است اصلاحاتی بشود و بر گردد در فهرستی که خوانده میشد بنده دیدم برای یکی از قوانین که قوانین را جمع بمعادن است مدت سه ماه قائل شده بنده این تعیض واستثنا را نفهمیدم در صورتیکه آقای دکتر امینی در جلسه خصوصی بطور مثال فرمودند که منجمه قانون معادن است که حقوق مکتسبه باشخاص داده است بنده مع التأسف دیدم قانون معادن در مدت چهار ماه کمتر شده است و سه ماه شده است این قانون معادنست چون بنده علت این تعیض را نفهمیدم خواستم عطف سایر قوانین بشود یا توضیح بدهند که این استثنای چه اصلی است که بنده روشن شوم

رئیس - آقای کفیل وزارت اقتصاد

کفیل وزارت اقتصاد (کاشانی) - این مطلبی که جناب آقای عماد تربتی تصور فرموده اند که لایحه مربوط بمعادن سه ماه است برای خود بنده همین سوء تفاهم بود و لذا درستی که مدت لویات تغییر کرد و محدود به چهار ماه شد بنده خواهش کردم حالا که محدود است لایحه معادن هم محدود بهمان چهار ماه بشود آقایانی که این شرح را نوشته بودند تفسیر قوانین است منظم و مدون از ماده اول تا آخر از لایحه آقایان گذشته است حالا یکی از آقایان در مسافرت بوده یا مجال نداشته یا حوصله نداشته ببیند این قوانین چیست این ملاک برای سایرین نخواهد شد ما آن قانونی را که دیده ایم از ماده اول تا آخر از (الف تا ی) آنرا میدانیم چیست که اجازه اجرای آنرا بدولت میدهم آنهم البته برای اینکه کاملاً جزئیات آن روشن بشود بعد از چهار ماه که تعطیل مجلسین تمام شد کلمه بکلمه مطرح خواهند شد و رسیدگی خواهیم کرد و بنده نمیانهم که کدام یک از اصول قانون اساسی لگدمال شده است این عین قانون اساسی است که در مجلس مطرح بشود و با اجازه مجلس ادامه اجرای آن بدولت تفویض شود این تفاوتی بود که قوانین مصدق با قوانین مدون فعلی دارد و خواستم عرض آقایان برسانم اما پیشنهادی که بنده کردم در آن فهرستی که خوانده شد دیدم در صدر لایحه است که برای تمام قوانین چهار ماه پیشنهاد شده این آقایان وقت زیادی نبود مورد موافقت مجلس شد اول نظر مجلس سنا این بود که این قوانین را بطور کلی و بدون اینکه انتهائی داشته باشد تصویب برسانند ولی بعداً مذاکراتی که با مجلس شورای ملی در خارج بعمل آمد گفتند که یک مدتی داشته باشد که دولت هم با فراغت بال قوانین را تصویب برساند باینکه چهار ماه یک وقت بسیار کمی است با توجه بتعطیل مجلس و

بفرویدی - میراشرفی - استخر - عرب شیانی محمدعلی - سعودی - بناهی - موسوی - صدقی دکتر مشیر فاطمی - فریدار اگی - سالار پزادی - امیر احتشامی - دکتر افشار - مکر - سلطان مراد بختیار - لاری - دکتر سیدامامی - مرآت اسفندیاری - خزیمه علم - افخمی - محمود ذوالفقاری - دکتر آهی

رئیس - آقای جفرودی

مهندس جفرودی - پیشنهاد را برای توجه آقایان مجدداً قرائت میکنم (شرح سابق مجدداً قرائت نوردند) (دکتر مشیر فاطمی - با قید تفکیک) (ان بنده توضیح میدهم)

رئیس - بطور مختصر باید توضیح بدهید چون توضیح باید مختصر باشد

مهندس جفرودی - عرض کنم که بعد از سال ها برای دفعه اول در چند سال پیش یک قانونی وضع شد و صنایع کشور را تحت قانون در آورد و هیئتی هم برای اجرای این قانون تعیین کردند بنده بعنوان مثال برای اینکه موضوع برای همه آقایان محترم روشن بشود حادثهای را که بار سال در یکی از کارخانهها در مورد یک بخار اتفاق افتاده بود و اینجا اظهار تأسف شد بعنوان مثال ذکر میکنم کارخانجات خصوصی وقتی دائر میشوند بهیچ وجه من الوجوه از لحاظ فنی مقرراتی را رعایت نمیکنند یعنی اگر یک کسی یک دستگاهی را با بخار بخواند هر کت در آورده ضحامت دیگر را مطلقاً در نظر نمیگیرد این دیگر در آنجا که یک عده کارگر بیچاره کار میکنند طاقت این بخار را نمی آورد و یک سوپاپ اطمینان هم که بالایش نیست که اگر مقدار اضافی بخار فشار آورد از آن سوپاپ خارج شود و دیگر تتر کند این را بعنوان مثال عرض کردم (صارمی) این تصویب شد نه قربان اجازه بفرمائید این نیست اگر تصویب شده بفرمائید این نیست اگر تصویب شده بفرمائید بنده پیشنهاد را پس میگیرم (صارمی) در آخرین جلسه تصویب شده این قانون هیئت نظارت صنعتی است آن نیست که میفرمائید تصویب نشده است (صارمی) تصویب شد اگر شده است بیاورید بهر حال بنده ماده ۳ قانون را میخوانم برای آقایان: وظیفه هیئت های مزبور نظارت در وضع فنی و مالی و اداری و بهره برداری کارخانه ها و کارگاهها و هدایت و راهنمایی آنها در مسائل مذکور و مراقبت و کمک در دفع نقائص و تنظیم نمودن مقررات مربوطه خواهد بود این یکی از وظایف آن هیئت است ملاحظه میکنید یک همچو قانون باین خوبی که بعقیده من از لحاظ حفظ صنایع خصوصی در پنجم آذر ۱۳۳۱ تصویب شده و بنظر من بهمان درجه اهمیت است که جناب آقای دکتر شاهکار برای قانون بیمه شخصی ثالث

ذکر فرمودند از لحاظ حفظ و حمایت و راهنمایی صنایع خصوصی این هیئت نظارت حائز کمال اهمیت است (صحیح است) اینست که بنده استدعا کردم بطور تفکیک باینهم رای بدهید برای اینکه برود بسنا و آنجا تصویب بشود و مانع اجرای لویات دیگر دولت هم نشود

رئیس - آقای کفیل وزارت اقتصاد

کفیل وزارت اقتصاد - بنده خواستم عرض کنم که موافقم

رئیس - آقای صارمی

صارمی - مخالفت بنده از این نقطه نظر است که ممکنست اگر لویاتی اضافه بر این قانون بشود محتاج باین بشود که این لایحه مجدداً بمجلس سنا برود و در آنجا تصویب بشود و آنوقت این قانون بطور کلی قابل اجرا باشد (مسعودی) توضیح دادند این جور نیست (دکتر مشیر فاطمی) در لایحه فرهنگ هم اینکار شد) حالا اگر چنانچه این کار بشود که سایر قوانینی که اینجا ذکر شده است اگر این اضافه بشود که آن قسمت ها قابل اجرا باشد و این قسمت که اضافه شده است بمجلس سنا برود و جدا گانه مورد بحث واقع شود بنده مخالفی نخواهم داشت فقط منظور بنده این است که این قانون را بتوانیم اجرا کنیم و خلاصاً ایجاد نشود و نسبت بحقوق مکتسبه اشخاص ایجاد اشکالی نشود

رئیس - آقای کفیل وزارت اقتصاد

کفیل وزارت اقتصاد - توضیحاتی که آقای مهندس جفرودی دادند بنظر بنده کافی بود چونکه مخصوصاً تصریح شده در اینجا بقید تفکیک و بشرط تصویب بمجلس سنا بنا بر این نظر جناب عالی تأمین است و این جزء این لایحه نمی آید که برگردد بسنا (شوشتری) این چه عجله ایست آقای خواستید ۲ تا بیاورید) بهر حال بنده عرض میکنم این توی این لایحه نخواهد آمد و تفکیک می شود و بعد برای تصویب بمجلس سنا خواهد رفت

رئیس - آقای همیدی فرمایشی دارید؟

عمیدی نوری - بنده اخطار قانونی دارم بر طبق تبصره ماده ۱۱۰ اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید

عمیدی نوری - البته شأن مجلس شورای ملی اینست که همیشه قوانین و آیین نامه را رعایت کند و البته اگر رعایت نشود آنهم در روز هائی که جشن پنجاهمین سال مشروطیت را میگیریم جای تأسف است (کاشانی) همه وقت باید رعایت بشود) البته مخصوصاً در این موقع آنهم در یک امری که بعقیده

بنده بر خلاف اصل است تبصره ماده ۱۱۰ را توجه کنید تصریح دارد که نمایندگان مجلس و دولت نمی توانند تحت عنوان یک ماده واحده چندین لایحه قانونی را مطرح بکنند و تصویب بکنند فعلاً مدار معیبه واقع شده ایم ماده واحده ای آمده در ضمن یک ماده واحده ۲ لایحه ای که متن آنها حتی در مجلس شورای ملی قرائت نشده (صحیح است) تا چه رسد باینکه بحث بشود درش بهر حاله ای داریم میرسیم که این ۲ لایحه ای که مطرح نشده و ضمیمه ماده واحده بوده قرائت نشده درست ما داریم تصویب میکنیم بصورت اجرا در بیاید بعد از اجرا هم میگوئیم برود بکمیسیون بنده از نظر رعایت ماده ۱۱۰ آیین نامه آنرا مخالف قانون میدانم (صدرزاده) تصویب نیست اجازه اجراست) تشریح میکنم خودتان البته میدانید که نتیجه تصویب هر لایحه ای در مجلس شورای ملی اجراش است ما نمیتوانیم بگوئیم لایحه ای در مجلس تصویب میشود ولی فاقد قوت اجرایی است شما الان دارید قدرت اجرایی می دهید بنده ماده ۱۱۰ را تذکر دادم و این را مخالف قانون میدانم

رئیس - وقتی که دوره کمیسیونهای مشترک منقضی شد من خودم عقیده ام این بود که ممکنست دو ماه یا ۳ ماه دوره عمل کمیسیونهای مشترک تمدید بشود (صحیح است) الان هم راه قانونیش بعقیده بنده همین است که گرفتار این اشکالات نشویم الان ممکن است آقایان یک طرح ۳ فوریتی لطف کنند که ۳ ماه دیگر هم کمیسیون مشترک اختیار رسیده گی داشته باشند و این قوانین هم مجری بشود تا وقتی که باز در کمیسیون تکلیفش تعیین بشود الان ممکنست ما کارهای دیگرمان را بکنیم تا آن طرح تهیه بشود (شوشتری) موافقم این صحیح است) الان آقای عمیدی نوری با آقای عماد تربتی بایک نفر دیگر از آقایان طرح را تهیه کنند بدهند بمجلس رای میگیریم، آقای وزیر داد گستری

وزیر داد گستری (دکتر امینی) - بنده عندر می خواهم که در مقابل فرمایشات جناب آقای رئیس محترم یک توضیحی کمیسیونهای مشترک را تمدید کند برای اینکه در قانون نوشته نشده این برای یک مرتبه تمدید میشود اجازه بفرمائید در جلسه خصوصی هم که شد با مشورت با هیئت رئیسه مجلس بالاخره راهی کبیدا کردیم این بود که الان چون مدت منقضی شده است و تمام شده است بنا بر این باز مجلس نمی تواند اختیار کمیسیون را تمدید

بکنند و فرمولی که بپیدا شد این بود که بصورت این لایحه در آمد که اساساً بنده نیست این لایحه اجرای موقت این لویاتی است که چندین ماه پیش تقدیم شده آقای عمیدی نوری خودشان توجه دارند که این لویاتی که قرائت شده ۳ ماه پیش تقدیم شده است (همیدی نوری) - قرائت نشده الان دارد تصویب میکند) اگر بخواهد طرح ۳ فوریتی تهیه بکنند این میماند برای ۳ ماه دیگر و عملی نخواهد بود ملاحظه بفرمائید این کار بالاخره پس از مذاکرات زیاد رسیده باینجا حالا طرح فوریتی ما تعطیل بودن سنا اصلاً نتیجه نخواهد داشت

رئیس - تبصره ماده ۱۱۰ قرائت میشود آقایان توجه بکنند (شرح زیر قرائت شده)

تبصره ماده ۱۱۰ - نمایندگان و دولت نمیتوانند تصویب مطالب و مواد یک لایحه یا طرح قانونی یا گزارش را بعنوان طرح یا لایحه بصورت ماده واحده پیشنهاد نمایند

در این موارد هر مطلبی که بعنوان طرح یا لایحه پیشنهاد میشود باید مواد و تبصره های آن جزء طرح باشد

کاشانی - موقع طرح لایحه نفت هم گفتیم کسی بحرف ما گوش نداد

رئیس - باین ترتیب که در تبصره مذکور شده است نمیشود طرح نمود و همینطور مجلس میتواند اجازه بدهد که کمیسیونهای مشترک تمدید بشود این اختیار دست مجلس است

دکتر شاهکار - آخر اختیارات کمیسیون را هم گفته اند برای یکدفعه

رئیس - مجلس گفته برای یکدفعه ولی اختیار بمجلس است می آورند دفعه دوم هم رای میدهد الان بنده گفتم ممکنست آقایان یک طرح ۳ فوریتی تهیه کنند و همین امروز هم مطرح شود و این اختیار کمیسیون داده شود این ۲۴ قمره لایحه هم ذکر شود و بکمیسیون اختیار داده میشود

۴ - طرح لایحه بیست میلیون ریال اضافه اعتبار سال جاری دولت و ارجاع بمجلس سنا

رئیس - لایحه بیست میلیون ریال اعتبار دولت را تا آن طرح تهیه بشود مطرح میشود - لایحه دولت قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده واحده - وزارت دارائی اجازه داده میشود که مبلغ بیست میلیون ریال باعتبار سال جاری دولت منظور در ردیف ۵۷ صورت شماره ۲ منضم بقانون بودجه سال جاری کل کشور علاوه نموده و از محل درآمد عمومی کشور بتدریجی که مورد

مصرف پیدا میکند پرداخت نماید. رئیس - این لایحه طبع هم شده موافق و مخالف در ورقه اسم نوشته اند آقای حائری زاده مخالفند؟

حائری زاده - مخالفم رئیس - بفرمائید. **حائری زاده** - نمیدانم این را ما بودجه حسابش بکنیم و مذاکره در اطرافش را نامحدود بدانیم یا یک پولی است که خارج از بودجه است. آن موقعی که لایحه بودجه مطرح بود بواسطه سختگی و کسالت مزاجی که من داشتم فرصت اینکه وارد مواد بشوم و بحث بکنم پیدا نکردم این ماده که آمد من خواستم از موقع استفاده کنم و بگویم این بودجه ای را که اول سال دولت آورد این را باید بودجه برسنلی و اعتبار برسنلی اسمش را گذاشت نه بودجه مملکتی و بنا بود که بودجه عایدات و خرج هائی هم که متمم اوست بیاورد و هنوز من مطلع نشده ام که آورده باشد. این بیست میلیون ریال اعتبار خواستن دولت منضم بقانون بودجه تا توضیحی در اطرافش داده نشود من نمیتوانم رویش بحث بکنم و وارد بحث بشوم چون یک چیز مهمی است. اول باید روشن شود که این جزء همان بودجه چهار دیواری است و اعتباری است که مجلس تصویب کرده است یا خارج از آن حدود است اگر خارج از آن حدود است محل اعتبار پرداخت این کجاست چون خرج تصویب کردن بدون اینکه عایدات را در نظر بگیریم اجازه ضمنی است که یا دست گدائی و استقراض بطرف دیگران دراز کنیم یا وضع مالیات جدید برای مملکت بکنیم و من با هر سه مخالف هستم نه با استقراض موافق هستم نه گدائی را موافق هستم نه وضع مالیات جدید را موافق هستم خواستم بفهمم که این ۲ میلیون محل پرداخت و محل اعتبارش کجاست آقایان دو میلیون تومان که بیست میلیون ریال باشد اعتبار خواسته اند. بعد باید وارد بشویم که در باره خرجش بحث بکنیم اینجا فقط نوشته است که ردیف ۵۷ صورت شماره فلان این حالت معادار که دولت صورت بمجلس می آورد. البته برای کسانی که مؤمن بقیب هستند مانعی ندارد که رأی بدهند ولی کسانی که میل دارند حقوق مردم را در نظر بگیرند تا نفعمند نمیتوانند رأی موافق یا مخالف بدهند مگر رأی امتناع بدهند که من هم این رویه را عمل خواهم کرد ولی باید روشن باشد که این از چه مجراست برای چه مصرف است و از چه محل این خرج تأمین میشود این یک موضوع دیگر است که این بودجه را که دولت کرد پست همین تریبون که لایحه متمم بودجه را که عواید نفت ما توی شکم او بود و بسیار عوایدی که در اینجا پیش رفته نشده بود

این را بیاورند بمجلس و مجلس را هم تعیین نکنند هنوز که ماندیدیم مباشر خرجی که مامعین کرده ایم روز اولی که آمده است بما گفته اینکار را میکنم و یک طرحی را آورده است بدون اینکه محل پرداخت و محل عایدات را در نظر بگیرد و بعد هم تعهد کرده که متمم را در یک مدت قبلی بیاورد و بیاورده حالا چطور میتوانیم رأی بدهیم که دو میلیون تومان که بیست میلیون ریال باشد بگیرد این از منطق و عقل خارج است (صحیح است) اینست که من تقاضای اینست که اول دولت توضیح بدهد که این از چه محلی است تا بعد من مخالفت خودم را بگویم. این سؤالی است که از دولت دارم پس از اینکه دولت توضیح داد که محل ۲۰ میلیون ریال از چه محلی است و خرج برای چه محلی است آیا جزء همان بودجه درستی است که از مجلس گرفته اند جزو اوست یا بودجه اضافی است و علت اینکه صورت دخل و خرج و مصارف مملکتی را که بصورت متمم بودجه بنا بود بیاورد بمجلس تا بعد از آنجا که توضیح بدهند آنوقت من میتوانم در اطراف این بحث بکنم. اینجا تشریف بیاورید و توضیح بدهید و من هم محفظ باشد تا بعد بتوانم بحث بکنم.

رئیس - آقایان معاونان وزارت دارائی معاونان وزارت دارائی (انواری). همانطوریکه آقایان نمایندگان محترم مستحضر هستند همه ساله در بودجه کل کشور مبلغی بعنوان اعتبار دولت پیش بینی میشود که بدیهی است ارقام آن در سالهای مختلف متفاوت است و این از برای بعضی مخارج ضروری است که برای دولت پیش می آید و ضمن بودجه های ادارت و وزارتخانه های پیش بینی نشده سابقه طولانی دارد و این سابقه اعتبار دولت است و در ردیف ۵۷ بودجه کل کشور تصویب شده و اما اعتبار دولت در سالهای ۱۳۲۲ و ۲۳ در حدود ۷۵ میلیون ریال بود. امسال وزارت دارائی دولت در نظر داشت که حتی المقدور در مخارج تقلیل بدهد و بتواند در مقابل در آمد وصولی مخارج را بپردازد. این بود که این اعتبار را تقلیل داد به چهل میلیون ریال یعنی ۳۵ میلیون ریال کم کرد و همین مبلغ هم میتوانست مخارج ضروری عادی دولت را جبران بکند ولی بعضی مخارج ضروری فوری فوری پیش آمده است برای دولت از جمله اعزام هیئتی برای تعیین مرزهای شمالی که اینها اعتبار لازم دارند و علاوه در نظر است که در اینطرف مرز ساختمان بکنند و این یک قسمت مخارج ضروری است که برای دولت پیش آمده است و از طرف دیگر تشریف آوردن بعضی اشخاص برجسته مهم که با تشریف آورده اند یا بعداً تشریف

خواهند آورد که برای این ها بایستی بعضی مخارجی را دولت ایران بکند برای این خرج و خرج تعیین مرز شمالی دولت مجبور شد برای اضافه اعتبار مبلغ بیست میلیون ریال تقاضا بکنند بدیهی است که این مبلغ را هم از هر محلی که سایر مخارج را میبرد از این راه میبرد ازیم. از محل در آمد کشور است و سعی میکنیم تا آنجائی که مخارج لازم داریم در آمد را وصول کنیم و مخارج را بپردازیم.

رئیس - آقای نقابت **نقابت** - عرض کنم که جاداشت در موقع طرح اعتبار این دو میلیون که در واقع یکی از ارقام بودجه است بلحاظ اینکه بودجه در مجلس شورای ملی مطرح نشد و یک بودجه چهار دیواری قبل از فروردین تصویب رسید و حق ثابت نمایندگان که میخواستند ساعات متعادلی راجع بودجه کشور و راجع باصلاح حوزه های انتخابیه خودشان حرف بزنند از دست رفت اقتضا داشت که ما بلحاظ این دو میلیون یک راهی پیدا کنیم و وارد یک بحث مفصلی بشویم و لکن پیش آمده است لایحه ای مطرح بوده حالا طرحی در دست تهیه است حواسها متوجه آن قسمت است (صحیح است) یک عده ای بیرون میروند یک عده ای داخل میشوند یک عده ای در اطرافش دارند بحث میکنند یک عده راجع باصالتش مذاکره دارند، خلاصه کار بی وزن و بی ترتیب بسیار میشود و البته این اشکالی که پیش آمد برای اینست که دولت با نمایندگان مشورت نمیکند حقیقتش اینست که ما در خانه های خودمان خوابیده ایم یک وقت میبینیم که رادیو صدا میزند که بلی لایحه ای باقیست سه فوریت تقدیم مجلس سنا شد یا تقدیم مجلس شورا شد. اقتضا دارد که این مسائل قبل از وقت در جلسات خصوصی مجلس، در کمیسیون ها و در فراکسیونها مطرح میشود و آقایانی که ذی نظر هستند و تصدیق هم دارید که همه نسبت بمملکت علاقمندند ما در این گرمای شدید ۴ ساعت و ۵ ساعت و ۷ ساعت نشستیم و کار کردیم و هیچوجه رعایت نمیکند وقتی که رعایت این اصول را نمیکنند رعایت اصلاحات حوزه های انتخابیه را هم نمیکند تدریجاً مملکت مگر میشود و جا دارد که این کدورت را بصورت رأی یک یک روزی اعمال کنیم فعلاً کار با بنجار سیه که این دو میلیون اعتبار دولت مطرح شد اولاً این دو میلیون قطره ایست در دریا آن دریای بیکرانی که حسابش بدست هیچیک از نمایندگان نرسیده علاوه تذکرات اصولی جناب آقای حائری زاده صحیح بود اما در مقام دیگر دیدیم در همین جا ده میلیون اضافه اعتبار بوزارت جنگ دادیم ۱۸ میلیون برای وزارت فرهنگ

یک مخارجی دارند و این اختلافاتی که سالیان دراز بین ما و همسایگانمان هست باید برطرف بکنند. این برای یک مخارج سری و محرمانه ای نیست برای یک مخارج ضروری است بنابراین بنده تمنی میکنم آقایان مخالفتشان را پس بگیرند و رأی بدهند که این کار انجام شود چون این هیئتها الان در شمال مشغول کارند هیئت مرزی ایران در مرز مشغول رسیدگی هستند و پول میخواهند و معطلند این برای یک مخارج محرمانه ای نیست برای مخارج ضروری است و تمنی میکنم آقایان مخالفتشان را پس بگیرند.

رئیس - آقایان فئات آبادی (فئات آبادی بنده عرضی ندارم) آقای مهدی ارباب موافقت؟ **ارباب** - بنده موافق بودم **رئیس** - رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد برای نظر مشورتی بمجلس سنا فرستاده میشود.

۵- بقیه مذاکره در لایحه اضافه اعتبار ۱۳۳۴ وزارت فرهنگ و ارجاع بمجلس سنا

رئیس - در جلسه پیش لایحه اعتبار وزارت فرهنگ مطرح بود و در پیشنهاده رسیده بود که قرائت میشود پیشنهاده اول از آقای ارباب است:

(شرح زیر قرائت شد) **پیشنهاد میکند** اداره ساختمان وزارت فرهنگ منحل و امور ساختمان آن محول بیانک ساختمانی شود.

رئیس - اینکه وارد نیست **ارباب** - بنده همیشه امتثال نظر جناب آقای رئیس را کرده ام و این لایحه فرهنگی است و پیشنهاد وارد است ولی بنده عرض نمیکم.

رئیس - یک پیشنهاد دیگر متعلق با آقای مهندس جفرودی است صحبت هم شده قرائت میشود که رأی گرفته شود.

(شرح زیر قرائت شد) تبصره وزارت فرهنگ مکلف است در ظرف مدت ۵ سال تعداد کافی مدارس از مدارس ابتدائی و متوسطه خود را در سراسر کشور تبدیل مدارس حرفه ای نماید

رئیس - این را آقای وزیر فرهنگ هم قبول کرده اند و توضیحاتشان را هم داده اند و مخالفی نیست باید رأی گرفت آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد یک پیشنهاد دیگر مال آقای حمید بختیار است که قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد) اینجناب پیشنهاد منماینم که وزارت فرهنگ از این اعتبار بهره اشکال که صلاح

بداند بدبیران و آموزگارانی که در مناطق بد آب و هوا تدریس مینمایند کمک کند. (یک نفر از نمایندگان - پیشنهاد خرج است) **رئیس** - آقای بختیار بفرمائید توضیح بدهید.

عبدالحمید بختیار - آقا پیشنهاد خرج نیست اجازه بفرمائید توضیح بدهم موضوعی که بنده میخواستم عرض بکنم اینست که فرهنگ و بهداشت دو تا از احتیاجات مهم مردم است و در این مدت یکسال و چندین ماه که بنده سمت نمایندگی را از قسمت خوزستان داشته ام این موضوع مورد انتتالی مردم خوزستان بوده و حالا هم آقایان و کلاهی خوزستان و سایرین ببنده مأموریت دادند که بنده این توضیح مختصر را اینجا بدهم آقایان استحضار دارند که در مسجد سلیمان هشت هزار نفر دانش آموز هست که وقتی هم که اعلیحضرت همایونی تشریف فرما شده بودند بمسجد سلیمان دستور فرمودند بوزیر فرهنگ که هر چه زودتر ترتیبی اتخاذ فرمایند که این دانشجویان در رفاه باشند. بنده باید توضیح بدهم که در مسجد سلیمان دانش آموزان اینقدر در مضیقه هستند که قسمتشان از خارج از اطاق نخته ای را که معلم درس میدهد نگاه میکنند برای دیروز آموزش کار بخود آقای وزیر فرهنگ بنده بارها عرض کردم که مردم از حییشان حاضرند اضافه حقوق بدهند و آقای وزیر فرهنگ برایش مقدور نیست که دیروز آموزش کارانی بفرستند ولی ما خودمان جمع شدیم مبلغی صد و پنجاه تومان دیوستان تومان ماهیانه از مردم میگیریم، از شهر دارها میگیریم و با آنها میدهیم تا بروند بخوزستان تقاضا دارم جناب آقای وزیر فرهنگ و همینطور جناب آقای وزیر بهداشت ترتیبی اتخاذ در رفاه باشند (صحیح است) و یکمقداری آقایان وزرا که بنده بهمشان ارادت دارم توجهی راجع باوضاع خوزستان بفرمایند که انتظاراتی هم که مردم از ما دارند تاحدی برآورده شود (کاشانی - نه تنها خوزستان تمام شهرستانهای عقب افتاده و پیشنهاده ای که بنده دادم فرمودند پیشنهاد خرج است پیشنهاد خرج نیست بنده پیشنهاد کردم که وزارت فرهنگ هر طور که صلاح بداند ترتیبی اتخاذ فرمایند که باین دبیرهای که در مناطق بد آب و هوا هستند کمکی بشود (شوشتری - پس از این محل)

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - برای مأمورین دولت در نقاط بد آب و هوا یک آئیننامه ها و مزایایی تجدید نظر بکنیم و نظر آقا را تأمین بکنیم و احتیاجی بقانون نیست چون این در اختیار دولت هست که میتواند این آئیننامه و مقرراتش را تغییر بدهد

حمید بختیار - اجازه بفرمائید بنده یک توضیحی بدهم. **رئیس** - بفرمائید **حمید بختیار** - چون جناب آقای وزیر فرهنگ قول دادند که ترتیبی اتخاذ فرمایند برای کارمندان بنده تشکر میکنم و پیشنهادم را پس میگیرم.

صارمی - مدتی هم تعیین کنید **رئیس** - دیگر پیشنهادی نیست... **میر اشرفی** - بنده پیشنهاد کرده ام **رئیس** - پیشنهاد آقای میر اشرفی قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم که وزیر فرهنگ موظف باشد بسوابق کارمندان و مستخدمین خود رسیدگی نموده چنانچه اشخاصی در دستکام باشند که دارای سوابق سوء و خیانت و همکاری با حزب توده باشند اخراج نمایند (صارمی - وظیفه شان است)

رئیس - آقای میر اشرفی توضیح بدهید.

میر اشرفی - جناب آقای صفائی استدعا میکنم توجه بفرمائید (عبدالصاحب - صفائی - وظیفه من است) بنده قبل از اینکه جلسه را بصورت تنفس تعطیل بکنند اینجا یک عرضی بخدمت مجلس شورا ایملی رساندم و استدعا کردم که بن اجازه بدهید که چون الان در ماه مرداد قرار گرفته ایم و در ۲۸ مرداد یک حوادث بسیار مهم تاریخی بوجود آمده چند دقیقه اجازه صحبت از مجلس خواستم حالاهم بخدمت مقام مقدس ریاست مجلس شورای ملی رساندم و با کسب اجازه از مقام ریاست ضمن اینکه راجع به پیشنهادم صحبت میکنم این توضیح را هم بخدمت آقایان میرسانم. جناب آقای وزیر فرهنگ خودشان مستحضر هستند که حزب توده در همه جای ایران بیش از هر کجا حمله بفرهنگ این مملکت کرد و تا کنیکشان را هم درست تشخیص داده بودند از آنجائی که اطفال مردم را در سن کوچکی و کودکی میتوانند افکارشان را تحت تأثیر قرار بدهند و بتدریج این افکار را منحرف بکنند تا اینکه بر حله دانشگاه برسد و در آنجا بصورت یک افکار کمونیستی وچی در بیاید بهترین راهش همین بوده که از راه وزارت فرهنگ شروع بکنند در زمان حکومت سیه زاهدی آقای جعفری وزیر فرهنگ بنظر من در آن موقع او هم خیلی خوب کار کرد و با افراد عده ای از معلمین در منطقه خوزستان و نقاط بد آب و هوای دیگر، منحصر بخوزستان نیست، هستند که باید کمکی بآنها بشود

(شرح زیر قرائت شد) اینجناب پیشنهاد منماینم که وزارت فرهنگ از این اعتبار بهره اشکال که صلاح

بند تقاضا میکنم که آقا اجازه بفرمایند مطالعه میکنم در این آئیننامه ها و مزایایی که برای کارمندان هست در نقاط بد آب و تجدید نظر بکنیم و نظر آقا را تأمین بکنیم و احتیاجی بقانون نیست چون این در اختیار دولت هست که میتواند این آئیننامه و مقرراتش را تغییر بدهد

حمید بختیار - اجازه بفرمائید بنده یک توضیحی بدهم. **رئیس** - بفرمائید **حمید بختیار** - چون جناب آقای وزیر فرهنگ قول دادند که ترتیبی اتخاذ فرمایند برای کارمندان بنده تشکر میکنم و پیشنهادم را پس میگیرم.

صارمی - مدتی هم تعیین کنید **رئیس** - دیگر پیشنهادی نیست... **میر اشرفی** - بنده پیشنهاد کرده ام **رئیس** - پیشنهاد آقای میر اشرفی قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم که وزیر فرهنگ موظف باشد بسوابق کارمندان و مستخدمین خود رسیدگی نموده چنانچه اشخاصی در دستکام باشند که دارای سوابق سوء و خیانت و همکاری با حزب توده باشند اخراج نمایند (صارمی - وظیفه شان است)

رئیس - آقای میر اشرفی توضیح بدهید.

میر اشرفی - جناب آقای صفائی استدعا میکنم توجه بفرمائید (عبدالصاحب - صفائی - وظیفه من است) بنده قبل از اینکه جلسه را بصورت تنفس تعطیل بکنند اینجا یک عرضی بخدمت مجلس شورا ایملی رساندم و استدعا کردم که بن اجازه بدهید که چون الان در ماه مرداد قرار گرفته ایم و در ۲۸ مرداد یک حوادث بسیار مهم تاریخی بوجود آمده چند دقیقه اجازه صحبت از مجلس خواستم حالاهم بخدمت مقام مقدس ریاست مجلس شورای ملی رساندم و با کسب اجازه از مقام ریاست ضمن اینکه راجع به پیشنهادم صحبت میکنم این توضیح را هم بخدمت آقایان میرسانم. جناب آقای وزیر فرهنگ خودشان مستحضر هستند که حزب توده در همه جای ایران بیش از هر کجا حمله بفرهنگ این مملکت کرد و تا کنیکشان را هم درست تشخیص داده بودند از آنجائی که اطفال مردم را در سن کوچکی و کودکی میتوانند افکارشان را تحت تأثیر قرار بدهند و بتدریج این افکار را منحرف بکنند تا اینکه بر حله دانشگاه برسد و در آنجا بصورت یک افکار کمونیستی وچی در بیاید بهترین راهش همین بوده که از راه وزارت فرهنگ شروع بکنند در زمان حکومت سیه زاهدی آقای جعفری وزیر فرهنگ بنظر من در آن موقع او هم خیلی خوب کار کرد و با افراد عده ای از معلمین در منطقه خوزستان و نقاط بد آب و هوای دیگر، منحصر بخوزستان نیست، هستند که باید کمکی بآنها بشود

خوبی عافلان و ملایم. خوشبختانه جناب

آقای دکتر مهران هم کوزیر فرهنگ هستند آنچه را که بنده از گوشه کنار شنیدم عیناً همان برنامه را بایک نحو بهتری انجام دادند و اجرا می کنند ولی این مطلب تنها کافی نیست برای وزیر فرهنگ بنظر بنده باید یک تکلیف قانونی معین کرد که وزیر فرهنگ علاوه بر آنکه وظیفه شخصی و تکلیف آداری دارد از طرف قوه منته مکلف باشد باینکه بسوابق اشخاصی که در وزارت فرهنگ مشغول تدریس هستند و مشغول تعلیم و تربیت اشخاص هستند رسیدگی کامل بکند اشخاصی که صلاحیت این کار را ندارند ما میخواهیم بگوئیم که از نان خوردن بیندازند. حد اقل اینست که در خوزستان را از وزارت فرهنگ که محل پرورش اطفال مردم است کوتاه بکنند این بود که بنده این پیشنهاد را تقدیم مجلس شورای ملی کردم و استدعا میکنم خود آقای وزیر فرهنگ هم قبول بکنند که دیگر احتیاج به رأی و موافقت مجلس شورای ملی نداشته باشد (شوشتری - ولی منتقل بداد گستری نکنید) در داد گستری غیر، در همان فرهنگ باشند. اما مطلبی که میخواهم بخدمت آقایان میرسانم اینست که در این مملکت بنظر بنده دارای سه صفحه است. یک صفحه تاریخی که از روز ۲۰ شهریور که اعلیحضرت رضا شاه کبیر استعفا کردند و بجای خودشان سلطنت را باعلیحضرت همایونی تفویض فرمودند که در این مدت اگر خوب بسوابق مراجعه بکنیم می بینیم که در تمام این مدت یک مشکلات و یک حوادث عجیبی در این مملکت پیش آمد کرده که کمتر در تاریخ ایران سابقه داشته. بعد از رفتن اعلیحضرت رضاشاه حوادث حمله متفقین بپاک ایران نقل و زیر بار فشار متفقین بوده و بعد از حوادثی که در ایران پیدا شد و زمانی که ملت ایران کشید بالاخره با بران یک لقب پل پیروزی دادند و متفقین رفتند و بعد از آن چیزی که بیش از همه مهم است موضوع پیدایش حزب توده و تشکیلات کمونیستی است که حزب توده و تشکیلات کمونیستی مثل یک قشون اجنبی دائماً بتمام مقدرات و تمام افراد این مملکت هر روز و هر شب بوسیله روزنامه هاشان بوسیله دستگاههای تبلیغاتی - شان حمله کردند (شوشتری - حالاهم نشریه دارند) حالاهم نشریه دارند و بعد از جریان حزب توده جریان پیدایش پیشه وری بود که البته اهمیتش از پیدایش حزب توده بیشتر بود برای اینکه پیشه وری آمد و یک قسمت مهم از مملکت ما را تجزیه کرد و تشکیل یک حکومتی داد و بطوری تشکیلات را برای خودش قرص و محکم و بتون آورده کرده بود که عده ای

از خاتین در تهران نشسته بودند و میگفتند آقای پیشه‌وری تا تنور گرم است بتهران بیاید و بر چه حکومت پیشه‌وری را در بالای مجلس شورای ملی در اهتزاز بیاورد و بیک عده خائن که روزنامه‌هاشان اینجا موجود است و الان مرض آقایان میرسانم از آنها حمایت کردند بنده بطور فهرست عرض می‌کنم چون اصلاً قضیه راجع به ۲۵ تا ۲۸ مرداد را می‌خواهم عرض کنم. بعد از حکومت پیشه‌وری و آذربایجان و حوادث بین‌المللی و زحمات شبانه‌روزی اعلیحضرت همایونی و آن همتی که مردم و ملت ایران بخرج دادند قشون اجنبی دست حمایتش را از حکومت پیشه‌وری برداشت و موضوع حکومت قلابی پیشه‌وری خاتمه یافت آن صورتی که یک عده از خائنین را هم گرفتند و بدار زدند اما آن خائنین اصلی که در مرکز نشسته بودند هر روز تغییر رنگ دادند و بیک شکل تازه‌ای درآمدند (مهندس ظفر - آقای هلاهم در همین موقع نقش مؤثری داشتند) و جناب آقای علاء نخست‌وزیر هم در آن موقع خیلی خیلی خدمت کردند بطوریکه من خودم در همان موقع در روزنامه خودم خیلی تشویق و تقدیر کردم و نوشتیم که در مقابل حملات گرومیکو از پای در نیامد و در شورای امنیت در مقابل گرومیکو نماینده شوروی ایستاد و حق ملت ایران را حفظ کرد. مرحوم قوام السلطنه هم خدماتی کرد بنده میخواهم بطور فهرست عرض کنم. (نقابت - قوام - السلطنه پس گرفت حکیم الملک دستور داد)

رئیس - آقای میر اشرفی خلاصه بفرمائید.

میر اشرفی - اجازه بفرمائید حوادث از ۲۰ شهریور تا ۲۵ مرداد را هم میدانند بنده دیگر عرض نمی‌کنم. ورق دو سلطنت اعلیحضرت همایونی از روز ۲۵ مرداد تا روز ۲۸ مرداد بود سلطنتی که از طرف اعلیحضرت رضا شاه کبیر بایشان تفویض شده بود صفحه‌اش در روز ۲۵ مرداد تمام شد در روز ۲۵ مرداد که ایشان بمسافرت رفتند و شاهی در این مملکت وجود داشت و اشخاصی آنروز فداکاری میکردند که شاه در ایران نبود و بی رودبایستی بگویم هیچکس هم فکر نمیکرد که شاه بایران بر میگردد (صحیح است) فقط و فقط قیام یک عده از قبیل خود جناب آقای سردار فخر، سپهبد زاهدی، سر لشکر باثناقلیج و همین آقای سپهبد هدایت (ارباب - ملت ایران)

رئیس - تمام ملت ایران قیام کردند **میر اشرفی** هر قیامی و هر تشکیلاتی میخواهم بگویم اجازه بفرمائید در روز ۲۸ مرداد ملت ایران، یابرونه‌ها و گرسنه‌ها قیام کردند و آنروز را روز عید ملی قرار

دادند. در روز ۲۸ مرداد بنظر بنده که انشاءالله آقایان هم اعتراضی نمی‌فرمایند روز تجدید سلطنت اعلیحضرت همایونی بود یعنی سلطنتی بود که واقعا ملت ایران بایشان تفویض کرد و سلطنت موروثی بود (صحیح است) بنابراین اعلیحضرت همایونی که از مسافرت مراجعت فرمودند برای ۲۸ مرداد یک ارزش فوق‌العاده‌ای قائل شدند و برای ۲۸ مرداد بملت ایران یک امتیازاتی دادند و اشخاصی که خدمت کرده بودند یک نشانها و مدالهایی دریافت داشتند (کاشانی - سلطنت اعلیحضرت موروثی بود ملت تأیید کرد) خواهش میکنم شما در عرایض بنده پارازیت ندهید (کاشانی - حق مطلب را عرض میکنم) حق مطلب را شما بهتر میدانید و چون امروز روز آخرین جلسه مجلس است و روز ۲۸ مرداد نزدیک است و در آنروز مجلس تعطیل است بنده خواستم مرض آقایان برسانم که این روز باید روز تاریخی و روز بسیار مبارکی برای ملت ایران باشد و از جناب آقای علاء هم که بنده مخالفشان هستم میخواهم تقاضا کنم که برای احترام فداکاری اشخاصی که روز ۲۸ مرداد شهید شده‌اند و فدا شده‌اند یک احترامی قائل بشوند و یک تشکیلات خاصی بوجود بیاید که مردم امیدوار باشند که اگر روزی باز حادثه‌ای پیش آمد کرد و اتفاقی افتاد باز هم یک عده ای حاضر بشوند فداکاری بکنند مطلب را تمام میکنم فقط یک موضوعی را میخواهم خدمت آقایان تذکر بدهم، یک روزنامه ایست روزنامه ایران ما...

رئیس - آنرا دیگر بگذارید برای بعد.

میر اشرفی - پس میدهم با آقای وزیر فرهنگ **رئیس** - پیشنهادتان را پس میگیرید؟ (میر اشرفی - خیر) آقای وزیر فرهنگ فرمودند مورد کمال توجه وزارت فرهنگ هست (احسن است) و در این مدت همانطور که آقایان ملاحظه فرمودند میتوانم بچراغ عرض کنم که صحبتی که در وزارت فرهنگ نیست صحبت سیاست است (آفرین) و عموم فرهنگیان معلمین و همکاران بنده کمال مجاهدت را میکنیم که تعلیم و تربیت مدارس بر پایه تقوی و فضیلت و اخلاق استوار شود و این جوانها هم آنطوریکه مورد انتظار مردم و نمایندگان معتمد است تربیت بشوند (احسن است) باینجهت است که بنده میخواهم عرض کنم که این محتاج بقانون نیست و ما خودمان اقدام میکنیم و توجه کامل هم در این باب داریم.

رئیس - آقای میر اشرفی چون ایشان گفته‌اند که این موضوع مورد توجهشان است پس بفرمائید (میر اشرفی - پس گرفته‌ام) بفرمایند لایحه دیگر پیشنهادی ندارد و

برای نظر مشورتی مجلس سنا بمجلس سنا فرستاده میشود.

۶ - اخذ رأی و تصویب لایحه اعتبار ترمیم حقوق کمک آموزگاران

رئیس - یک لایحه‌ای از سنا برگشته است که فقط باید بآن رأی گرفته شود راجع بترمیم حقوق کمک آموزگاران است و قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی لایحه شماره ۱۳۳۴-۴-۲۲-۲۷-۱۰۱ راجع بترمیم حقوق کمک آموزگاران که طی شماره ۱۳۳۴-۴-۲۶-۱۴۶۰۵ بمجلس سنا برای اظهار ملاحظات این مجلس ارسال گردیده بود در جلسه مورخ چهارشنبه چهارم مرداد ماه یک هزار و سیصد و سی و چهارم مجلس سنا عیناً بتصویب رسیده است.

رئیس - موضوع دیگری که می‌خواستم بگویم همین موضوع ماده واحده تقدیمی دولت بود که تقاضا کرده بودند ۲۴ لایحه ای که در جریان است اجازه داده میشود که در جریان باشد تا مدت چهار ماه که مجلس تکلیف آنرا روشن نکند و اگر روشن نشد بکلی ملغی خواهد بود ولی این لایحه اولاً از سنا باینجا آمده و مستقیماً خود لایحه دولت باینجا نیامده، در سنا مطرح شده و مورد تصویب سنا هم واقع شده و لابد مجلس سنا یک نظری گرفته و اجازه داده است. من تصور می‌کردم که مستقیماً این لایحه را دولت داده ولی حالاً دیدم که در سنا بتصویب رسیده است بنا بر این چون فقط اجازه اجرای وقت است مانعی ندارد گمان میکنم که اجازه بدولت داده شود که کارهایشان موقوف نماند (شوشتری - با احترام مجلس سنا رأی میدهم) (عبدالرحمن فرامرزی - کار خلاف قانون اساسی را با احترام هیچکس نمی‌کنیم) بنده خودم اینجا گفتم که تمام لایحه‌ها کمتر مصدق پایه قانونی ندارد و هر لایحه‌ای که دولت میخواهد و احتیاج دارد باید بیاید و در مجلس بنده موافق با این عمل نبودم و نظرم را هم در مجلس گفتم حالا یک کاری است که مکرر شده است و بر میگردد به سابق (صحیح است) ولی مجلس این فرمول را اتخاذ کرد و لایحه را بکمسیون فرستاد و من از اول اعتقاد نداشتم ولی بکمر تپه اینکار را کردید و البته کاریکه یک دفعه شد تکرار میشود حالا رأی میگیریم لایحه اعتبار ترمیم حقوق کمک آموزگاران باورقه آقایان بعد از آنکه رأی دادند بیرون تشریف نبرند که جلسه از اکثریت نیفتد. آقای مسعودی اسمی را بترتیب بفرمودند و تا اسم کسی را نبردند بلند نشود (اسمی آقایان نمایندگان بترتیب ذیل به بوسه آقای مسعودی (منشی) اعلام کرد در

مجلس نطق اخذ رأی بعمل آمد.

آقایان : کریمی - شادمان - صفاری - تجدید - بزرگ - نیا - اعظم - زنگنه - موسوی رضائی - عرب - شیبانی - احمد فرامرزی - کاشانی - قنات آبادی - میر اشرفی - سلطان مراد بختیار - پیراسته - مهندس جفرودی - مهندس ظفر - محمودی عباسی - مایلخانی - زاده - بوربور - غضنفری - اخوان - بهادری - کیکاوسی - سهرابی - بودافغان - بیات - ماگو - عماد - تربتی - اشرف صادقی - صارمی - صدرزاده - دکتر شاهکار - تیموتاش - داراب - پناهی - مرآت اسفندیاری - خزیمه - علم - عبدالصاحب - صفائی - عبدالرحمن فرامرزی - شوشتری - سالار - بهزادی - دکتر آهی - افخمی - سید احمد صفائی - دکتر وکیل - معین زاده - سرمد - عبدالعزیز بختیار - صدقی - بهبهانی - کمی نژاد - توماج - شیبانی - محمود ذوالفقاری - حائری زاده - مکرّم - دکتر سید امامی - مهدوی - لاری - قرشی - استخر - بدالله - ابراهیمی - اریه - دکتر سعید حکمت - دکتر پیرنیا - نصیری - عمیدی - نوری - نقابت - خلعت - بری - گبو - حمیدیه - مسعودی - دکتر مشیر فاطمی - دکتر افشار - عبدالصاحب صفائی - با احترام لایحه فرهنگ فراکسیون و حدت هم رأی موافق داد

رئیس - لایحه کمک آموزگان با ۷۰ رأی بتصویب رسید.

اسمی رأی دهندگان - آقایان: محمودی - دکتر مشیر فاطمی - ایلخانی - زاده - عبدالعزیز بختیار - بدالله - ابراهیمی - صدقی - اخوان - مکرّم - سرمد - افخمی - بودافغان - بهبهانی - سید احمد صفائی - غضنفری - پیراسته - ارباب - کاشانی - شوشتری - مهندس ظفر - کیکاوسی - سهرابی - عباسی - بوربور - مهندس جفرودی - احمد فرامرزی - دکتر افشار - کریمی - دکتر شاهکار - بزرگ - نیا - عرب - شیبانی - اعظم - زنگنه - صدرزاده - خزیمه - علم - عماد - تربتی - داراب - بیات - ماگو - افشار - صدقی - صارمی - مرآت اسفندیاری - شادمان - عبدالرحمن فرامرزی - بهادری - پناهی - سلطان مراد بختیار - دکتر آهی - دکتر وکیل - سالار بهزادی - میر اشرفی - حائری زاده - مسعودی - اریه - حمیدیه - معین زاده - دکتر حکمت - لاری - دکتر سید امامی - استخر - نصیری - محمود ذوالفقاری - تیمور تاش - عمیدی - نوری - رضائی - قرشی - خلعت - بری - صفاری - دکتر پیرنیا - شیبانی - تجدید قنات آبادی - عبدالصاحب صفائی - موسوی - نقابت - توماج - مهدوی - گبو.

۷ - طرح - لایحه اضافه اعتبار دانشکده پزشکی و از جاع به مجلس سنا

رئیس - لایحه اضافه اعتبار دانشکده پزشکی که یک فوریتش تصویب شده بود در دستور است و قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه

داده میشود مبلغ شصت میلیون ریال علاوه بر مبلغ ۹۱۲۲۲۰۰۰ ریال اعتبار مخارج دانشکده پزشکی و بیمارستانها منظور در ردیف ۲۰ صورت شماره دو منضم بقانون بودجه سال ۱۳۳۴ کل کشور برای تکمیل تاسیسات و دائر نگاهداشتن بیمارستانهای نایب دانشکده پزشکی تهران خاصه بیمارستان پهلوی مطابق صورتی که بعنوان بودجه ضمیمه بودجه تفصیلی دانشکده مذکور تنظیم و بکمسیون بودجه مجلس شورای ملی ارسال خواهند داشت پس از تصویب کبسیون بودجه از محل در آمد عمومی سال جاری کشور پرداخت نمایند تا مانند سایر اعتبارات مصوب بودجه سال جاری دانشگاه طبق مقررات لایحه قانون امور مالی دانشگاه مصوب ۱۴-۱۲-۳۳ کمسیون دای مشترک مجلسین بمصرف برسد.

تبصره - اضافه اعتبار فوق‌الذکر بپستی بپیچود بصرف مخارج برسنلی واداری برسد.

رئیس - لایحه برك موافق و مخالف دارد آقای قنات آبادی

قنات آبادی - بنده قربان موافقم **رئیس** - پس دیگر مخالفی ندارد. يك موافق مشروطاً هم نوشته بمنا فرستاده میشود برای نظر مشورتی.

صدرزاده - این لایحه پیشنهاد دارد.

نقابت - بنده مخالفم **رئیس** - مخالفید؟ (نقابت - بلی) بفرمائید

نقابت - اولاً مبلغ شش میلیون ظهر است شش میلیون است یعنی شصت میلیون ریال آقایان توجه بفرمائید تا بنده شده است فقط برای تهران و بجای سایر ای دیگر توجه نشده است و برای بیمارستانهای دانشکده پزشکی طهران است من خواهم میکنم نسبت بیمارستان هائی که تحت اختیار دانشگاه است آقایان بگوروی دو نفر سه نفر ۵ نفر یک بازدید بفرمائید و ببینند چه وضع رقت‌باری دارد طفل سه ساله بنده از پشت بام افتاد او را بردند بدون اینکه ما بهمیم به بیمارستانی که در اختیار دانشگاه بود. دوسه جا رفتند پذیرفتند مشرف بهلاکت بود بالاخره یکجا پذیرفتند و ما رقتیم بدین او در يك اطاق ۱۲ تختخواب بود و روی هر تختخوابی چهار طفل خوابیده بود دو نفر از اینطرف و دو نفر از آنطرف و يك ملحفه کفپوش روی آنها کشیده بودند نظرها بود برای اینها سبزی پلو آوردند هر تختی يك شتاب آلومینیوم سیاه دو سیر برنج چیره داشت در مریضخانه دولتی چهارراه حسن آباد که حالا معروف است بسنا يك بشقاب آلومینیوم سیاه سبزی پلو

يك تکه گوشت و يك تکه نان مال يك تختخواب بود و چهار طفل باید غذا بخورند اینها يك برنج بر میداشتند و از ترس بپرستارها نگاه میکردند و معلوم بود که گرسنه هستند از حیث کثافت و عدم مراقبت بینهایت رقت بار بود بطوریکه ما بچه خودمان را فراموش کردیم آدمیم با آقای دکتر ادیب با آقایان دکتر های دیگر بحث کردیم آقایان را بردم نشان دادم گفتم که این بچه های مسلم چرا اینطورند گفت آقای یول اعتبار این بیمارستان را ندارد. متأسفانه از اینجور کافر ماجرا تنها بسیار است و این مقدار نه تنها کم است بلکه ده برابر اینهم کافی نیست. وضع اداری و رعایت اخلاق در این بیمارستانها مردم منازعه میکنند فحش میدهند بدرفتاری میکنند بمعالجات آنها نمیرسد دواهای گران قیمت مطلقاً خرج نمیشود این پول را آقایان با خلوص نیت قیام بفرمائید با يك نظارت مختصری بفرمائید مهنا چون وقت آقایان تضییع میشود بنده بهمین مقدار کفایت میکنم و از آقایان هم که در مقابل این حرفهای حساب احسن می‌گویند متشکرم (احسن است)

رئیس - این يك تبصره خیلی مفید خوبی دارد و آن اینست که بپیچود این اعتبار بصرف برسنلی نمیرسد و فقط برای مصرف توسعه بیمارستانها و مصارف عمرانی است. آقای دکتر سید امامی موافقت (دکتر سید امامی - موافقم) بفرمائید

دکتر سید امامی - بنده چون آقایان خسته هستند نمیخواهم دیگر وقت آقایان را بگیرم همینقدر میخواستم عرض کنم که هر کمکی که نسبت به بهداشت بیمارستانها بشود قدمی است برای مملکت و بنده در تأیید فرمایشات آقای نقابت میخواهم عرض کنم که وضع بیمارستانها بهمین قرار بود ولی از آن وقتی که آقای دکتر اقبال رئیس دانشکده پزشکی شده‌اند وضعیت بکلی فرق کرده و بنده لازم میدانم که از ایشان اینجا يك تأییدی کرده باشم و تشویق بشوند اشخاصی که میخواهند باین مملکت خدمت بکنند و استعدا میکنم که آقایان میفرمایند که وضع مریضخانه‌ها فوق‌العاده خراب است و چون خرابست باید بیشتر خرج کنیم و بیشتر توجه کنیم (احسن است)

رئیس - آقای صدرزاده شادرا این برك موافق نام نوشته بودید؟

صدرزاده - بنده در صورت نیت اسمی بعنوان موافق نام نوشته بودم و ضمناً نوبت با بنده بود ولی چون جناب آقای دکتر سید امامی بعنوان موافق صحبت

فرمودند بنده دیگر صرف نظر کردم.

رئیس - آقا پیشنهاد کفایت مذاکرات کردید؟

صدرزاده - نخیر بنده نیت نام کرده بودم.

رئیس - پس دیگر مخالفی نیست حالا پیشنهادات قرائت میشود. پیشنهاد آقای صدرزاده قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که بیست میلیون ریال از مبلغ مذکور در ماده واحده بمصرف تاسیسات دانشکده پزشکی تبریز و مشهد و اصفهان و شیراز و بیمارستانهای تابعه آنها علی‌التساری بشود.

موسوی - خوزستان را هم اضافه بفرمائید

رئیس - آقای صدرزاده

صدرزاده - خوزستان هم اضافه میشود پیشنهاد بنده اینست: (مجدداً پیشنهاد خود را با اضافه خوزستان قرائت کردند) عرض کنم از اینکه بیمارستانهای تابع دانشکده پزشکی احتیاج بمساعدت دارد بهمان دلایلی که جناب آقای نقابت فرمودند مسلم است نهایت اینست که دولت این عینک نزدیک ببیند و کمتر از چشم بر میدارد. هر وقت هم میخواهد رفع نقایص و معایبی بکند بیشتر متوجه تهران است و بهمان دلایلی که بیمارستانهای تهران احتیاج به مساعدت دارند بهمان دلایل دانشکده پزشکی شهرستانها و بیمارستان های تابعه آنها بیشتر احتیاج دارند (صحیح است) بنده در این خصوص با جناب آقای وزیر فرهنگ و جناب آقای انواری مذاکره کردم و ایشان عقیده داشتند که این شش میلیون حداقل احتیاجات دانشکده پزشکی تهران است ولی ایشان موافقت خواهند فرمود که بیست میلیون ریال هم به پنج دانشکده پزشکی شهرستانها داده بشود اضافه بر شش میلیون تومان یعنی آنچه که اینجا مجلس تصویب فرمودند اعتبار آنرا تأمین بکنند و بپردازند. حالاً در صورتیکه آقایان موافق باشند با این پیشنهاد باین کیفیت که این مبلغ دو میلیون تومان علاوه بر شش میلیون تومان پرداخته بشود بنده هم بهمین شکل موافقت میکنم.

ارباب - آقا این پیشنهاد خرج نیست؟

صدرزاده - نخیر پیشنهاد خرج نیست.

رئیس - آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - اعتباریکه برای بیمارستانهای تهران تقاضا شده مخصوص بیمارستان پهلوی و اضافه کردن تختها و بالنجبه يك گشایش بیشتری برای دانشکده پزشکی تهران است. این يك اعتبار حساب شده است و روی احتیاجات معینی است و بنده خیال میکنم اگر از این اعتبار بمصرف

دیگری برسانند ایجاد زحمت خواهد کرد. اما در این مورد که دانشکده‌های شهرستانها هم احتیاج دارند هیچ عمل تردید نیست. همینطوری است که میفرمائید عجله بنده این موضوع را واگذار میکنم به جناب آقای انواری چون دیگر اعتبار اضافی ماده بشود این بیست میلیون علاوه بر شصت میلیون ریال بشود بنده بقبول ایشان واگذار میکنم.

رئیس - آقای دکتر افشار مخالفید؟

دکتر افشار - بلی

رئیس - بفرمائید

صدرزاده - با کدام پیشنهاد مخالفید؟

با اینکه دو میلیون اضافه شود؟

دکتر افشار - اجازه بفرمائید بنده موافقم که زودتر اینکار بشود یعنی تقاضای بنده اینست که فعلاً مجلس شورای ملی این مبلغ شش میلیون تومان که پیشنهاد شده است این را برای دانشگاه تهران تصویب بفرمائید چون تمام فشارها الان بروی دانشگاه است از لحاظ اینکه نمی‌تواند دانشجو باندازه کافی بگیرد و برای اینست که تجهیزاتی که کافی نیست و البته اگر دانشجویان زیاد بگیرد و اینها بدون اینکه اطلاعات کافی و تجربیات کافی بگیرند بیرون بیایند این بنظر بنده يك زحمتی برای اجتماع تولید میکند بدون اینکه هیچ منفعتی داشته باشد بنابراین بنده استدعا میکنم که آقایان موافقت بفرمائید که این مبلغ برای دانشگاه تهران تصویب شود و البته هیچ‌مانی نخواهد بود برای اینکه بدانشگاههای خارج هم اضافه بکنند ولی اینکه مبلغ اختصاصی دانشگاه تهران را کسر بکنند بنده موافق نیستم بنده تقاضایم اینست که نسبت باین مبلغ رأی داده بشود.

موسوی - این مبلغی که تقاضا شده از محل شش میلیون نیست

رئیس - آقایان گوش بدهید بدمم رأی میگیرم

دکتر افشار - البته اگر جناب آقای معاون وزارت دارائی موافقت بفرمائید که يك مبلغی هم باین اضافه بشود البته مورد موافقت و تشکر هم آقایان است

رئیس - آقای انواری

معاون وزارت دارائی - با وضعیت فعلی خزانه فعلاً این چیزیکه برای دانشگاه پیشنهاد شده بالاخره با احتیاجات ضروری دانشگاه موافقت کردیم که شش میلیون تومان پرداخته بشود برای اینکه اصلاح بشود و حالا آقایان میفرمایند که دو میلیون برای شهرستانها اضافه شود بنده عرضی ندارم البته همانطوریکه فرمودند راجع به وضع دانشکده شهرستانها هم باید اضافه بشود ولی اگر تصویب شود پرداخت آن موکول بوضعیت خزانه است اگر اعتبار داشته باشیم میپردازیم.

رئیس - حالا باید رأی گرفته شود دومرتبه پیشنهاد قرائت میشود (پیشنهاد آقای صدرزاده مجدداً بشرح سابق قرائت شد)

وزیر فرهنگ - اجازه میفرمائید رئیس - بفرمائید

وزیر فرهنگ - این اعتبار شصت میلیون که برای تهران است حساب شده است و حساب دقیق شده است برای بیمارستان های تهران و استعدا این بود که این بیست میلیون پیشنهاد جناب آقای صدرزاده که برای تأمین حوائج دانشکده های شهرستان هاست اضافه بر این اعتبار شصت میلیون ریال باشد آقای انواری قبول کردند که اگر وضعیت مالی دولت اجازه بدهد این اعتبار را علاوه بکنند بنا بر این بیست میلیون ریال علاوه بر این شصت میلیون ریال است

رئیس - اضافه اعتبار چه اهدی دارد تمهیدی بفرمائید که یک لایحه دو میلیونی بیابرد حالا اینجا آقایان باین موافقت بکنند و بعد لایحه دو میلیون ریال را با موافقت وزیر دارائی بیاورید (صارمی - قبول میکنند که دو میلیون ریال اضافه شود) نمی شود باید دولت بیابورد یا ممکن است از آن ۱۸ میلیون آقای وزیر فرهنگ تقبل بفرمایند که از آن ۱۸ میلیون این دو میلیون را بپردازند بعد آن دو میلیون را بیاورند

انواری - اجازه بفرمائید مطالعه میکنم و لایحه اش را بعد تقدیم میکنم

رئیس - بهرحال پیشنهاد قرائت میشود و رأی میگیریم

(پیشنهاد آقای صدرزاده مجدداً بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - اضافه از آن ۶ میلیون تومان نمیشود باید از آن ۶ میلیون کسر شود **صدرزاده** - اضافه اش را قبول کردند

رئیس - قبول بکنند نمیشود اینطور وزیر قبول بکنند که یکی پیشنهاد کند ایشان قبول کنند

صدرزاده - پس بنده پیشنهاد اینست که از آن شش میلیون تومان باشد

رئیس - آقای معاون وزارت دارائی پس جناب مالی لایحه اش را تهیه بفرمائید آقایانی که موافقت کردند

این شش میلیون تومان دو میلیون کسر شود قیام فرمائید (عده کمی برخاستند) تصویب شد بنا بر این لایحه این جدا گانه تهیه میشود می آورند پیشنهاد آقای مهندس جعفرودی قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

تصوه - مبلغ سه میلیون ریال از اعتبار بالا برای تفکیک دانشسرای عالی از دانشکده های علوم و ادبیات منظور تربیت دبیران شایسته اختصاص داده میشود

رئیس - این هم کوارد نیست **مهندس جعفرودی** - از شش میلیون است و وارد است

رئیس - شما که نمیتوانید تفکیک بکنید - تفکیک ربط بتفکیلات دارد ربطی با اعتبار ندارد حالا بفرمائید توضیح بدهید

مهندس جعفرودی - عرض کنم شش میلیون اعتبار بدانگاه تهران داده میشود بنظر بنده اینطور میرسد که باید ضروریات خود دانشگاه را در نظر گرفت - بنده پیشنهاد کردم که سیصد هزار تومان از این شش میلیون را اجازه بدهند که دانشگاه تهران برای تفکیک دانشسرای عالی از دانشکده علوم و ادبیات کالان یکی است و باید تفکیک شود و یک دانشکده مستقل شود تخصیص بدهد برای اینکه این مملکت باید دبیر تربیت بکند و دبیر هم منحصر آرد دانشسرای عالی تربیت میشود برای اینکه بتوانند بعداً آن ۱۸ میلیون را که گرفتند و هم ساله اعتباراتی که وزارت فرهنگ می دهدیم برای اینکه شاگردانی که از مدرسه ابتدائی درمی آیند و میروند متوسطه معلم داشته باشند اجازه بفرمائید سیصد هزار تومان از این اعتبار را برای دانشسرا خرج بکنند برای تربیت دبیر هر سال شما یک مبلغی وزارت فرهنگ اعتبار بدهید برای اینکه مدارس جدید و کلاسهای جدید تأسیس بکنند ولی دبیر ندارند میگوئیم از این مبلغ سیصد هزار تومان اجازه بدهید برای تربیت دبیر خرج کنند اعتبار اضافی نیست

رئیس - آقای وزیر فرهنگ **وزیر فرهنگ** - آقای مهندس جعفرودی بیک موضوع بسیار مهمی توجه کردند و آن موضوع تربیت دبیر است - البته وضع فعلی اینست که دانشکده های علوم و ادبیات و دانشسرای عالی اینها با هم کارشان یکجاست و دانشسرای عالی آن استقلال که باید ندارد و بایستی تفکیک شود از دانشکده های علوم و ادبیات با دانشگاه تهران هم مذاکراتی شده و یک طرحهایی تهیه شده این پیشنهاد آقایان چون مبلغ هم جزئی است و اینها هم مقداری خرج دارند بنده این پیشنهاد را قبول میکنم

رئیس - آقای وزیر فرهنگ شما موافق هستید با این پیشنهاد؟

وزیر فرهنگ - بنده با این پیشنهاد سیصد هزار تومان موافقم

صدرزاده - بنده جداً معترضم باینکار - اگر از شش میلیون قبول میکنید چرا پیشنهاد اول را قبول نکردید؟ (همه نمایندگان)

مهندس جعفرودی - برای اینکه این لایحه بگذرد بنده پس گرفتم

رئیس - پیشنهاد آقای مکرّم قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تأسیس بیمارستان دانشکده پزشکی مشهد به لایحه دانشگاه اضافه شود

رئیس - آقای مکرّم شبیه این پیشنهاد شما کرد شده - حالا توضیحتان را بدهید

مکرّم - بنده هم خواستم یک عرضی بکنم که مطمئن هستم برای این خرج و برای سایر مخارجی که برای وزارت فرهنگ یا وزارت بهداشت پیشنهاد شده است در بودجه وزارت دارائی پول نیست که بپردازند - مدارک بسیاری دارم ولی جای گفتنش نیست اما این تصمیمی که میگیریم روی کاغذ - این شایسته نیست که همه چیز را اختصاص بپرگز بدهیم - بهتران اختصاص بدهیم و مردم شهرستانها که هر روز منتظرند - رادیو را باز میکنند و گوش میدهند که در مجلس شورای ملی چه تصمیمی گرفته شده از شنیدن این حرفها ناراحت میشوند و عصبانی میشوند - بنا بر این برای توسعه تأسیسات دانشگاه امروزه چکس مخالف نیست همه موافقت مجلس شورای ملی هم یقین دارم که با اتفاق موافقت امروز که دانشگاه در آتش آقای دکتر اقبال قرار گرفته است و وزیر فرهنگی مثل آقای دکتر مهران داریم بر دین نیست که با نهایت علاقمندی کار میکنند اینها نشان آنست که این دانشگاه غیر از دانشگاه دیروز و آن توده بازیهاست و آن رسوائیها مملکت همین جناب آقای رئیس دانشگاه همین جناب آقای وزیر فرهنگ باید آموقی که می شنیدند و این ۶ میلیون تومان را تصمیم میگیرند که بمصارف جزئی برسانند باید فکر دانشکده های پزشکی مشهد شیراز و اصفهان و سایر جاها هم باشند

میدانید که هر دانشکده پزشکی که بیمارستان نداشته باشد هیچ نتیجه ای نمی تواند بگیرد و این اولین شرط آنست - بنا بر این بنده مختصر میکنم چون همه خسته هستند باختصار میگویم و استعدا میکنم از آن شش میلیون تومان موافقت بفرمائید دو میلیون تومانش را اختصاص بدهند (جمعاً از نمایندگان) - این پیشنهاد رد شد خوب تکلف آن رد نشد عرض میکنم خودشان موقع خرج اینطور در نظر بگیرند که خلاصه سهمی هم بشهد برسد - سهمی هم بشیراز برسد و آنها هم بتوانند شروع بکنند بتأسیس بیمارستانشان

رئیس - این پیشنهاد هم رد شده است دیگر پیشنهادی نیست این لایحه برای نظر مشورتی بسنا فرستاده می شود

۸- طرح و تأیید تقاضای کمیسیون بودجه راجع با اجازه خرید آمبولانس و جیب جهت وزارتین بهداشت و تفکیک راجع

رئیس - گزارش از کمیسیون بودجه رسیده است قرائت میشود:

دروازه این اجازه برای وزارت دادگستری است برای دادرسی است برای اینکه اگر یک تنلی واقع شد امین صلح برود سر جریان و زانندام نرود آنجا که پرونده سازی بکنند وزارت بهداشت برای اینکه بتواند کار بکنند و وزارت است و تلگراف برای اینکه بتواند دستها برساند آمبولانس و جیب بخواهند ما چه بکنیم آقای شوشتری مینظوری می آید می گویند سه هزار تا آمبولانس پشت دروازه گذاشته اند (شوشتری - آمبولانس و جیب است تقاضائی که شده برای خرید آمبولانس و جیب است که برای احتیاجات ضروری است و لاغیر بنا بر این تمنی می کنیم که این را موافقت بفرمائید

رئیس - رأی میگیریم باین گزارش کمیسیون آقایانی که موافقت قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد

۹- اخذ رأی و تصویب لایحه اجازه اجرای موقت ۲۴ فقره لوایح مصوب آقای دکتر مصدق

رئیس - در لایحه اجرای لوایح مذاکره شده و حالا باید رأی بگیریم یک پیشنهادی رسیده است که باین ماده واحده بازرقه رأی گرفته شود (بکفرانز نمایندگان - کدام ماده واحده؟) راجع با اجازه اجرای ۲۴ لایحه ای که مانده پیشنهاد قرائت می شود

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم نسبت بلایحه اجراء لوایح مصدق رأی باورقه گرفته شود

حائز زاده - رضا افشار - عبدالصاحب صفائی - میراشرفی - شمس قنات آبادی

رئیس - حالا باید باورقه رأی بگیریم آقایان موافقت بقرقه سفید با اسم بدهند و ترتیب رأی را بگردانید

(اسامی آقایان نمایندگان بترتیب زیر توسط آقای محمدعلی مسعودی (منشی) قرائت در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: کیکاوسی - بیات ماکو - بودافغان - شادمان - کریمی - رضائی - صفائی - عماد تربتی - بهادری - تجدد - دکتر شمشیر فاطمی - ارباب - قرشی - صارمی - مکرّم - عباسی - تجدد - موسوی - کیکاوسی - نصیری - افشار صادقی - کریمی - حمیدیه - محمود ذوالفقاری - مرآت - اسفندیاری - محمودی - داراب - صفاری - خزینه علم - شبیانی - دکتر افشار - سالار - بهزادی - گبو - دکتر وکیل - دکتر سید امامی

اسامی مخالفین - آقایان: حائز زاده - عبدالصاحب صفائی - عبدالرحمن فرامرزی - پیراسته - رضا افشار - میراشرفی - قنات آبادی

ورقه سفید علامت امتناع - ه برک

۱۰- قرائت گزارش کمیسیون تحقیق راجع به صحت انتخاب آقای یدالله ابراهیمی از کرمان

رئیس - یک گزارش از کمیسیون تحقیق رسیده فلذا قرائت می شود مذاکره مخالفش می ماند برای جلسات بعد امروز

حکمت - سرمد - درخشش - توماج - پیراسته - شبیانی - حائز زاده - مکرّم - مهدوی - سیداحمد صفائی - بهبهانی - دکتر شاهکار - خلمه تیری - گبو - عمیدی نوری - نقابت نصیری - دکتر پیرنیا - سالار - بهزادی - محمود ذوالفقاری - ابراهیمی - رضا افشار - حمیدیه - مسعودی

(آراء مأخوذه شماره شده ۶۴ ورقه سفید موافق و هفت ورقه مخالف و ۵ ورقه سفید بی اسم منتعخ شده شد)

رئیس - اینجا باید یک توضیحی بدهم - یک قانونی مجلس گذرانید که آن افسر های شهربانی که بازنشسته شده اند مجدداً دعوت بشوند بخدمت (صعیح است) بعد در جزء این ۲۴ لایحه یک تبصره ای داده اند در مجلس سنا که اینها گماکان بازنشسته بشوند بخدمت دعوت نشوند این مخالف آن رائی است که مجلس داده بنا بر این آن قسمت را حذف میکنیم و طبق همان قانونی که از مجلس گذشته و همان ۲۴ فقره است و آن رأی مجلس بقوت خودش باقی اجازه اجرای ۲۴ فقره لوایح دولت با ۶۴ رأی اسامی موافقین - آقایان: عبدالحمید بختیار - دکتر آهی - صدرزاده - سهرابیان - مهندس جعفرودی - لاری - بوربور - دکتر پیرنیا - افخمی - قرشی - بیات ماکو - عرب شبیانی - بزرگ نیا - سرمد - توماج - مهدوی - مهندس ظفر - اعظم زنگنه - کاشانی - بهادری - سلطان مراد بختیار - استخر - دکتر شاهکار - یدالله ابراهیمی - معین زاده - رضائی - ارباب - اخوان - غضنفری - احمد فرامرزی - پناهی - مسعودی - شادمان - صدقی - عماد تربتی - دکتر حکمت - ایلخانی زاده - تیمور تاش - دکتر مشیر فاطمی - ارباب - درخشش - صارمی - مکرّم - عباسی - تجدد - موسوی - کیکاوسی - نصیری - افشار صادقی - کریمی - حمیدیه - محمود ذوالفقاری - مرآت - اسفندیاری - محمودی - داراب - صفاری - خزینه علم - شبیانی - دکتر افشار - سالار - بهزادی - گبو - دکتر وکیل - دکتر سید امامی

اسامی مخالفین - آقایان: حائز زاده - عبدالصاحب صفائی - عبدالرحمن فرامرزی - پیراسته - رضا افشار - میراشرفی - قنات آبادی

ورقه سفید علامت امتناع - ه برک

۱۱- اعلام تعطیل تابستانی تعیین موقع و دستور خامسه بعد ختم جلسه

رئیس - از امروز تعطیل ما شروع میشود امروز شانزدهم امرداد است - روز شانزدهم شهریور پنجشنبه است اگر آقایان موافق باشند روز یکشنبه ۱۹ شهریور مجلس دائر شود (صعیح است) پس انشاءالله آقایان رفع خستگی میفرمائید و روز ۱۹ شهریور تشریف می آورند (مجلس یک ساعت و سه ربع بعد از ظهر ختم شد)

رئیس - مجلس شورای ملی - رضاحکمت

فقط قرائت میشود چون دیگر مجال نیست و میخواست اعلام تعطیل کنم آقای نقابت بفرمائید گزارش کمیسیون تحقیق را قرائت کنید

(گزارش کمیسیون تحقیق در باره انتخابات کرمان نمایندگان آقای ابراهیمی بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون تحقیق بمجلس شورای ملی

گزارش انتخابات کرمان از شعبه دوم برای دوره ۱۸ تقنینیه در جلسه یکشنبه ۱۸ اردیبهشت ۲۴ در مجلس شورای ملی قرائت و بر اثر مخالفت آقایان معین زاده - پور سرتیپ - کاشانی - صدقی - نادعلی کریمی - سالار بهزادی - دکتر بیتاور صفائی - بکمیسیون تحقیق ارجاع و در تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۲۴ بکمیسیون تحقیق رسید کمیسیون تحقیق در جلسه مورخه سه شنبه ۲۰ تیر هیئت رئیسه خود را انتخاب سپس برای رسیدگی به پرونده و استماع توضیحات آقایان معترضین تعیین جلسه نمود و بالنتیجه در جلسه مورخه سه شنبه ۲۷ اردیبهشت ۲۴ بعضی از آقایان معترضین حاضر شدند و اظهاراتی بیان نمودند و بعضی اعتراض خود را استرداد کردند و پرونده کلامورد قرائت و مطالعه قرار گرفت نظر باینکه انجمن نظارت انتخابات کرمان دونوبت تجدید شده بود در علل تجدید قانونی بودن اقدامات وزارت کشور و سایر جهات مطالعات دقیق بعمل آمد و مخصوصاً گزارش و توضیحات جناب آقای فریدونی مأمور فوق العاده دولت که سمت استانداری و سرپرستی فرمانداری را بالنتیجه تجدید آخرین انجمن مقرون بماده ۱۷ قانون انتخابات شناخته شد نکته جالب توجه اینست که افراد منتخب در آخرین انجمن اکثر آرد در هرنوبت کسانی بوده اند که در ادوار مختلفه جریان این پرونده اکثریت داشته و از حیث صلاحیت و رعایت تشریفات قانونی هیچگونه اعتراضی نسبت بآنها نشده است

شکایاتی که از طرف کاندیدا های انتخابات کرمان شده مبنی بر آن است که خواسته اند طرفداران آنها جزء اعضاء اصلی انجمن انتخاب شوند و اعتراض قانونی موجهی بعمل نیامده و اقداماتی از قبیل تعصن آقا شیخ علی لیبی و ه نفر دیگر در مسجد جامع و سخنرانی در مجالس ترجم و غیره تبلیغات انتخاباتی است که از لحاظ قانونی مؤثر در جریان نیباشد و همچنین انتخاب انجمنهای فرعی در ۱۹ حوزه طرز اخذ رأی و شماره و قرائت و تنظیم صورت مجلس با مضامین مجاز مقرون بقرارات قانون بوده است ضمناً کمیسیون تحقیق این نکته را تصریح مینماید که آنچه مورد نظر و تحقیق قرار داده فقط انتخابات کرمان از لحاظ انتخاب آقای یدالله ابراهیمی و نسبت بنمایند ب دیگر روزگزارش شعبه دوم بمجلس

شورای ملی تقدیم نشد و بکمیسیون تحقیق ارجاع نگردیده است پس از بحث طولانی و رسیدگی و پیشنهاد کفایت مذاکرات واخذ رأی و تصویب کفایت مذاکرات نسبت به صحت انتخاب و صلاحیت آقای یدالله ابراهیمی برای نمایندگی دوره ۱۸ قانون گذاری مجلس شورای ملی اخذ رأی بعمل آمد و بعضی از آقایان معترضین در جلسات حاضر نبودند و ظاهراً دعوت رسمی از ایشان نشده بود احتیاطاً جلسه دیگری جهت استماع توضیحات غائبین برای روز یکشنبه ۱۰ - ۳۴ معین شده و کلیه آقایان معترضین دعوت شدند

آقای رضائی و آقای نادعلی کریمی حاضر گردیدند توضیحات آقای رضائی استماع و آقای نادعلی کریمی اظهار داشتند که در جلسه علنی مطالب خود را بیان خواهند نمود لهذا کمیسیون تحقیق با توجه باینکه از طرف آقایان معترضین مطالب مهمی زائد بر آنچه مورد نظر و تحقیق و رسیدگی کمیسیون قبلاً قرار گرفته است اظهار نگردیده با تأیید جریان مرقوم و تصدیق صحت انتخاب و صلاحیت آقای یدالله ابراهیمی گزارش خود را بر عرض مجلس شورای ملی میفرساند

رئیس - آقایانی که مخالفت کرده اند مخالفتشان محفوظ است (ارباب اکثر آ پس گرفته اند)

کریمی - بنده عرض دارم

رئیس - حالا مطرح نیست بعد از تعطیل مطرح میشود

شوشتری - یک استدعائی دارم که مخالفین مخالفت خودشان را پس بگیرند

رئیس - آقای میر اشرفی

میر اشرفی - بنده مخالفتم را جناب آقای رئیس پس گرفتم و ضمناً از سوء تفاهمی که نسبت بجناب آقای دکتر شاهکار شده معذرت میخواستم

رئیس - یکی دیگر از مخالفین آقای کاشانی است

کاشانی - بنده عرضی دارم که باید عرض کنم

رئیس - آقای وزیر کشور

وزیر کشور - بنده میخواستم از طرف دولت نهایت تشکر را عرض کنم از این همه زحمتی که برای تصویب لوایح دولت بوجود مبارک آقایان واقع شده است (احسنت)

۱۱- اعلام تعطیل تابستانی تعیین موقع و دستور خامسه بعد ختم جلسه

رئیس - از امروز تعطیل ما شروع میشود امروز شانزدهم امرداد است - روز شانزدهم شهریور پنجشنبه است اگر آقایان موافق باشند روز یکشنبه ۱۹ شهریور مجلس دائر شود (صعیح است) پس انشاءالله آقایان رفع خستگی میفرمائید و روز ۱۹ شهریور تشریف می آورند (مجلس یک ساعت و سه ربع بعد از ظهر ختم شد)

رئیس - مجلس شورای ملی - رضاحکمت

شورای ملی تقدیم نشد و بکمیسیون تحقیق ارجاع نگردیده است پس از بحث طولانی و رسیدگی و پیشنهاد کفایت مذاکرات واخذ رأی و تصویب کفایت مذاکرات نسبت به صحت انتخاب و صلاحیت آقای یدالله ابراهیمی برای نمایندگی دوره ۱۸ قانون گذاری مجلس شورای ملی اخذ رأی بعمل آمد و بعضی از آقایان معترضین در جلسات حاضر نبودند و ظاهراً دعوت رسمی از ایشان نشده بود احتیاطاً جلسه دیگری جهت استماع توضیحات غائبین برای روز یکشنبه ۱۰ - ۳۴ معین شده و کلیه آقایان معترضین دعوت شدند

آقای رضائی و آقای نادعلی کریمی حاضر گردیدند توضیحات آقای رضائی استماع و آقای نادعلی کریمی اظهار داشتند که در جلسه علنی مطالب خود را بیان خواهند نمود لهذا کمیسیون تحقیق با توجه باینکه از طرف آقایان معترضین مطالب مهمی زائد بر آنچه مورد نظر و تحقیق و رسیدگی کمیسیون قبلاً قرار گرفته است اظهار نگردیده با تأیید جریان مرقوم و تصدیق صحت انتخاب و صلاحیت آقای یدالله ابراهیمی گزارش خود را بر عرض مجلس شورای ملی میفرساند

رئیس - آقایانی که مخالفت کرده اند مخالفتشان محفوظ است (ارباب اکثر آ پس گرفته اند)

کریمی - بنده عرض دارم

رئیس - حالا مطرح نیست بعد از تعطیل مطرح میشود

شوشتری - یک استدعائی دارم که مخالفین مخالفت خودشان را پس بگیرند

رئیس - آقای میر اشرفی

میر اشرفی - بنده مخالفتم را جناب آقای رئیس پس گرفتم و ضمناً از سوء تفاهمی که نسبت بجناب آقای دکتر شاهکار شده معذرت میخواستم

رئیس - یکی دیگر از مخالفین آقای کاشانی است

کاشانی - بنده عرضی دارم که باید عرض کنم

رئیس - آقای وزیر کشور

وزیر کشور - بنده میخواستم از طرف دولت نهایت تشکر را عرض کنم از این همه زحمتی که برای تصویب لوایح دولت بوجود مبارک آقایان واقع شده است (احسنت)

۱۱- اعلام تعطیل تابستانی تعیین موقع و دستور خامسه بعد ختم جلسه

رئیس - از امروز تعطیل ما شروع میشود امروز شانزدهم امرداد است - روز شانزدهم شهریور پنجشنبه است اگر آقایان موافق باشند روز یکشنبه ۱۹ شهریور مجلس دائر شود (صعیح است) پس انشاءالله آقایان رفع خستگی میفرمائید و روز ۱۹ شهریور تشریف می آورند (مجلس یک ساعت و سه ربع بعد از ظهر ختم شد)

رئیس - مجلس شورای ملی - رضاحکمت

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

متنی است سؤال ذیل را بوزارت دارائی برای جواب ابلاغ فرمائید . با آنکه سال گذشته در اثر مزایمه مال الاجاره شبلات رودخانه های مازندران چند برابر نسبت بسابق شد و ماهی گران گردید و برای همه کشاورزان خرید آن مقدور نبود بجهت با آنکه برنامه دولت پائین آوردن قیمتهاست امسال هم برای نفع بیشتری وزارت دارائی صید ماهی رودخانه ها را به مزایمه گذارده است در شهسوار میزان مال الاجاره در اثر مزایمه دو برابر سال گذشته شده و با این وضع امسال اکثر کشاورزان که قوت عادی آنها ماهی است از عهده خرید آن بر نخواهند آمد - وزارت دارائی چرا هزینه زندگی را برخلاف برنامه دولت بالا میبرد و چه فکری برای جلوگیری از ترقی قیمت ماهی نموده است .

ارسالان خلعتبری

مقام متین ریاست محترم مجلس شورای ملی

مستدعی است بجناب آقای کفیل وزارت دارائی اعلام فرمائید برای اداء جواب سؤال زیر در مجلس حضور بهم رسانند . علت اینکه اداره دخانیه رضائیه بهاء توتونی که از ۱۶ ماه پیش از زارعین و توتونکاران تحویل گرفته و مساعده که طبق قراردادهای منعقد باید بآنها بپردازد و تأدیه نمیکند چیست و برای پرداخت قریب ۶۰ میلیون ریال مطالبات معوقه و حاصل دسترنج زارعین بدبخت که اکثر آذست از کار کشیده و اوفات خود را در حال بلاتکلیفی و سرگردانی در شهر میگذرانند چه فکر کرده اند .

افشار صادقی

بسم الله الرحمن الرحيم

ریاست محترم مجلس شورای ملی مقرر فرمائید سؤال اینجناب را برای وزارت اقتصاد ملی ارسال دارند تا در موعد مقرر حاضر شده جواب لازم را بدهند. سؤال- توضیح فرمائید تعداد کارخانجات

ایران بر چند عدد بالغ است و هر یک از آنها از چه تاریخ احداث شده و برای چه کاری احداث گردیده است؟

توضیح فرمائید کارخانجات تأسیس شده در حال حاضر چه صورت دارد آیا برای صاحبان کارخانجات زیان دارد یا منافع دارد و در این قسمت روشن فرمائید چنانچه کارخانجاتی برای صاحبان سهام و شرکاء و یا دولت زیان دارد برای جلوگیری از آن چه فکری فرموده و علت زیان چیست .

در خاتمه اساساً چه مانعی دارد مجلس شورای ملی و ملت ایران مستحضر گردند که تأسیس کارخانه مفید بحال کشور است یا خیر؟

سید محمد علی شوشتری

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی متنی است سؤال ذیل را بوزارت راه برای جواب ابلاغ فرمائید.

اداره هواپیمائی بجهت علت اراضی متصرفی زارعین را در رامسر برای فرودگاه از تصرف زارعین با اعمال قدرت خارج نموده است .

ارسالان خلعتبری

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی متنی است سؤال ذیل را بدوایت برای جواب ابلاغ فرمائید .

با آنکه همه مردم میدانند برای سیمان مدت هاست بازار سیاه وجود دارد و عده دلال سوء استفاده میکنند و با قیمت ارزان سیمان را خریداریه بیک برابر و نیم قیمت در بازار سیاه میفروشند .

چرا سازمان برنامه اقداماتی برای جلوگیری از این وضع نمیکند و جلوی استفاده دلالها را نمیگیرند و تغییر در وضع شرکت سهامی مصالح ساختمانی تعلق سازمان برنامه نمیدهد .

ارسالان خلعتبری

جناب آقای رئیس مجلس خواهشمند است با آقای کفیل وزارت دارائی اطلاع دهید که برای جواب بسؤالات زیر اینجناب در مجلس حضور بهم رسانند . بانك توسعه صادرات و معادن که بنام

مؤسسه ملی بانکی در تهران عملیات بانکی انجام میدهد چگونه تشکیل شده است .

۱- اگر شرکت سهامی است تعداد سهام و صاحبان سهام و هیئت مدیره آنرا با اطلاع برساند .

۲- ضمانت نامه هائیکه بانك مزبور میدهد هر چه اساسی است و آیا نماینده وزارت دارائی و بانك ملی از کم و کیف و نحوه دادن ضمانت نامه های آن بانك اطلاع دارند؟

۳- وامهائیکه بانك مزبور میدهد بچه نسبت سرمایه و بچه نسبت موجودی بانك و بچه بهره است آیا در حال حاضر بانك مزبور چه مقدار موجودی دارد آیا توانائی پرداخت کلیه وجوهی را که مردم در آن بانك بودیعه گذاشته اند دارد؟

۴- بانك ملی ایران آیا ببانك صادرات وام میدهد؟ و اگر آری بهره که از آن بانك دریافت میدارد چه میزان و طبق کدام اصول است .

۵- مبلغ مالیاتی که تا کنون وزارت دارائی از بانك مزبور دریافت کرده چه مبلغ است .

بیانهای سود و زیان که تا کنون از طرف آن بانك منتشر شده مطلقاً همراه بیاورند .

۷- میزان بهره که صاحبان سهام از بانك مزبور دریافت داشته اند نیز ارسال گردد .

میراشرافی

جناب آقای رئیس مجلس خواهشمند است بجناب آقای نخست وزیر و جناب آقای کفیل وزارت دارائی و مسئول و متصدی هر مؤسسه و یا شرکت دولتی که امور زیرین با آنها مربوط است اطلاع دهند که بسؤالات زیرین هر چه زودتر جواب دهند .

۱- ایران ترانسپورت آیا بانك است است یا شرکت تجارتي باربری

۲- تاریخ تشکیل اساسنامه آن و اسامی هیئت مدیره و نحوه تشکیل و اینك شرکت سهامی است یا مؤسسه خصوصی

واگشراکت است سرمایه و تعداد سهامی و اسامی دارندگان سهام آن برای اطلاع مجلس شورای ملی ارسال گردد .

۳- ایران ترانسپورت بانك خود را همه جا وابسته ببانك صادرات معرفی میکند از لحاظ وزارت دارائی معنی این جمله چیست و نحوه این وابستگی از لحاظ مالیاتی قضائی . و اقتصادی کدام است .

۴- آیا هر مؤسسه میتواند نام بانك بروی خود بگذارد و عملیات دیگری انجام دهد و اگر نه مجازات قانونی مدیر عامل شرکتی که نام بانك بر مؤسسه خود میگذارد و عملیات دیگری انجام میدهد چیست .

۵- آیا هر مؤسسه میتواند خود را وابسته بیک بانك دیگر معرفی کند و ولو آنکه خود بانك باشد .

۶- چه مقدار از محمولات دولتی را اعم از ماشین آلات و مواد اولیه مانند پنبه ذغال کوك چغندر و گندم مواد دیگر به وسیله ایران ترانسپورت بانك در اداران دولتی . شرکت های دولتی مؤسساتی که تمام و یا قسمتی از آن متعلق بدولت است .

۸- آیا تخلفاتی هم روی داده است اگر آری درباره آن چه تصمیمی گرفته شده است .

۸- موضوع حمل ماشین آلات کارخانه بوکولف از آلمان به فسا (فارس) و چنانران (خراسان) چه بوده و چرا در حمل ماشین آلات مزبور تعویق روی داده مسؤل آن کیست و طبق قرار داد چه میزان خسارت از شرکت ایران ترانسپورت بانك وصول و اخذ شده است .

۹- قراردادهائی که با شرکت مزبور از هر طرف ادارات دولتی اعم از وزارت دارائی دخانیات سازمان برنامه شرکت های دولتی و وابسته سازمان برنامه مانند شرکت سهامی شیمیائی شرکت ذغال منعقد گشته است برای اطلاع ارسال گردد و مبلغ معامله را بجزء اطلاع دهند .

۱۰- مؤسسه مزبور آیا صرفاً عملیات بانکی انجام میدهد یا حمل و نقل یا دلالی و اگر حمل و نقل انجام میدهد تعداد و وسائل آنرا اطلاع دهند . میراشرافی